

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 9 grudnia 2022 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0339 (NLE)

14065/22

ENER 541
ECOFIN 1095

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: ROZPORZĄDZENIE RADY w sprawie zwiększenia solidarności dzięki
lepszemu koordynacji zakupów gazu, wiarygodnym poziomom odniesienia
cen i transgranicznej wymianie gazu

ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) 2022/...

z dnia...

**w sprawie zwiększenia solidarności dzięki lepszej koordynacji zakupów gazu,
wiarygodnym poziomom odniesienia cen i transgranicznej wymianie gazu**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 122 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Niczym niesprowokowana i nieuzasadniona wojna napastnicza Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie oraz bezprecedensowe ograniczenie dostaw gazu ziemnego z Federacji Rosyjskiej do państw członkowskich zagrażają bezpieczeństwu dostaw w Unii i jej państwach członkowskich. Jednocześnie wykorzystywanie dostaw gazu jako broni i manipulowanie rynkami przez Federację Rosyjską poprzez celowe zakłócenia przepływu gazu doprowadziły do gwałtownego wzrostu cen energii w Unii, zagrażając nie tylko gospodarce Unii, ale również poważnie podważając bezpieczeństwo dostaw.
- (2) Sytuacja ta wymaga zdecydowanej i skoordynowanej reakcji ze strony Unii, aby chronić jej obywateli i gospodarkę przed nadmiernymi i zmanipulowanymi cenami rynkowymi oraz zapewnić transgraniczny przepływ gazu do wszystkich potrzebujących konsumentów, również w przypadku niedoborów gazu. Aby zmniejszyć zależność od dostaw gazu ziemnego z Federacji Rosyjskiej i obniżyć wygórowane ceny, niezbędna jest lepsza koordynacja zakupów gazu od dostawców zewnętrznych.

- (3) Zgodnie z art. 122 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Rada, na wniosek Komisji, może postanowić, w duchu solidarności między państwami członkowskimi, o środkach stosownych do sytuacji gospodarczej, w szczególności w przypadku wystąpienia poważnych trudności w zaopatrzeniu w niektóre produkty, zwłaszcza w obszarze energii. Wysokie ryzyko całkowitego wstrzymania dostaw rosyjskiego gazu oraz ekstremalny wzrost cen energii osłabiający gospodarkę Unii stanowią takie poważne trudności.
- (4) W komunikacie z dnia 18 maja 2022 r. pt. „Plan REPowerEU” Komisja zapowiedziała utworzenie wraz z państwami członkowskimi unijnej platformy zakupu energii na potrzeby wspólnych zakupów gazu, skroplonego gazu ziemnego (LNG) i wodoru. Ta zapowiedziana inicjatywa została zatwierdzona przez Radę Europejską w dniach 30–31 maja 2022 r. W ramach planu REPowerEU Komisja przedstawiła również europejską strategię w zakresie zewnętrznego zaangażowania energetycznego, w której wyjaśniono, w jaki sposób Unia wspiera globalną, czystą i sprawiedliwą transformację energetyczną w celu zapewnienia zrównoważonej, bezpiecznej i przystępnej cenowo energii, m.in. dzięki dywersyfikacji dostaw energii w Unii, w szczególności poprzez negocjowanie zobowiązań politycznych z obecnymi lub nowymi dostawcami gazu w celu zwiększenia dostaw gazu i tym samym zastąpienia nimi dostaw rosyjskiego gazu do Europy.

- (5) Unijna platforma zakupu energii może odegrać kluczową rolę w poszukiwaniu wzajemnie korzystnych partnerstw, które przyczyniają się do bezpieczeństwa dostaw i prowadzą do obniżenia cen importowych gazu nabywanego od państw trzecich, przy pełnym wykorzystaniu wspólnej siły oddziaływania Unii. Dla osiągnięcia tego celu zasadnicze znaczenie ma poszerzenie międzynarodowych kontaktów z dostawcami gazu (zarówno gazu dostarczanego gazociągami, jak i LNG), a także z przyszłymi dostawcami czystego wodoru. W szczególności znacznie ściślejsza koordynacja z państwami członkowskimi i pomiędzy nimi wobec państw trzecich za pośrednictwem unijnej platformy zakupu energii pozwoliłaby zwiększyć wspólną siłę oddziaływania Unii.
- (6) Ponieważ utrzymują się poważne trudności w zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw, wspólne zakupy powinny przyczynić się do wyrównania dostępu przedsiębiorstw we wszystkich państwach członkowskich do nowych lub dodatkowych źródeł gazu oraz, z korzyścią dla konsumentów końcowych, pomóc w zapewnieniu niższych cen, niż w przypadku indywidualnych zakupów gazu za pośrednictwem dostawcy usług.
- (7) Wspólne zakupy mogłyby skutkować bardziej korzystnym traktowaniem lub wsparciem dostaw gazów odnawialnych, takich jak biometan i wodór, w zakresie, w jakim można je bezpiecznie wprowadzać do systemu gazowego, oraz dostaw gazu, który w przeciwnym razie zostałby uwolniony lub spalony w pochodniach. W przypadku braku formalnego wymogu prawnego w odpowiedniej jurysdykcji przedsiębiorstwa zawierające umowy na podstawie niniejszego rozporządzenia będą mogły stosować ramy sprawozdawczości Partnerstwa ONZ w zakresie metanu w sektorze ropy naftowej i gazu 2.0 do pomiaru, raportowania i weryfikacji emisji metanu w całym łańcuchu dostaw do Unii.

- (8) Nowy mechanizm opracowany na podstawie niniejszego rozporządzenia powinien być dwuetapowy. W pierwszym etapie przedsiębiorstwa gazowe lub przedsiębiorstwa zużywające gaz z siedzibą w Unii agregowałyby swoje zapotrzebowanie na gaz za pośrednictwem dostawcy usług, któremu Komisja zleciła to zadanie. Umożliwiłoby to dostawcom gazu składanie ofert na podstawie dużych zagregowanych ilości zamiast wielu mniejszych ofert dla nabywców zwracających się do nich indywidualnie. W drugim etapie przedsiębiorstwa gazowe lub przedsiębiorstwa zużywające gaz z siedzibą w Unii mogłyby zawierać umowy zakupu gazu – indywidualnie lub w koordynacji z innymi podmiotami – z dostawcami lub producentami gazu ziemnego, którzy zaoferowali się pokryć zagregowane zapotrzebowanie.
- (9) Jeżeli utrzymają się poważne trudności w zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw, agregacja zapotrzebowania oraz wspólne zakupy powinny przyczynić się do wyrównania dostępu przedsiębiorstw we wszystkich państwach członkowskich do nowych lub dodatkowych źródeł gazu oraz, z korzyścią dla konsumentów końcowych, pomóc w zapewnieniu niższych cen, niż w przypadku indywidualnych zakupów gazu za pośrednictwem dostawcy usług. Pierwsza wzmianka o możliwości bardzo ograniczonej formy wspólnych zakupów gazu do celów bilansowania pojawiła się już we wniosku Komisji dotyczącym rozporządzenia w sprawie rynków wewnętrznych gazów odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru. Wniosek ten pochodzi jednak z okresu poprzedzającego wojnę napastniczą Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie, a ponadto nie zawiera żadnej szczegółowej koncepcji i dotyczy jedynie bardzo specyficznych potrzeb operatorów systemów przesyłowych w zakresie energii bilansującej. Ponieważ potrzebne jest natychmiastowe i o wiele bardziej kompleksowe rozwiązanie problemu braku struktur na potrzeby skoordynowanych zakupów gazu, należy zaproponować tymczasowe rozwiązanie w przyspieszonym trybie.

- (10) Agregacja zapotrzebowania i wspólne zakupy mogłyby zatem zwiększyć solidarność Unii w zakresie zakupów i dystrybucji gazu. W duchu solidarności wspólne zakupy powinny wspierać w szczególności te przedsiębiorstwa, które wcześniej nabywały gaz wyłącznie lub głównie od rosyjskich dostawców, co pomoże im w uzyskaniu dostaw od alternatywnych dostawców gazu ziemnego na korzystnych warunkach, w wyniku agregacji zapotrzebowania i wspólnych zakupów.
- (11) Agregacja zapotrzebowania na gaz i wspólne zakupy powinny pomóc w napełnieniu magazynów gazu w obecnej sytuacji nadzwyczajnej, jeżeli większość zapasów w europejskich magazynach gazu zostanie wyczerpana w czasie nadchodzącej zimy. Ponadto środki te powinny pomóc w bardziej skoordynowanych zakupach gazu w duchu solidarności.
- (12) Należy zatem w trybie pilnym tymczasowo ustanowić agregację zapotrzebowania i wspólne zakupy. Pozwoliłoby to na szybkie wyłonienie dostawcy usług, co z kolei umożliwiłoby agregację zapotrzebowania. Dostawca usług wybrany przez Komisję miałby jedynie pewne podstawowe funkcje, a proces, który organizowałby, zawierałby jedynie obowiązkowe elementy dotyczące udziału w agregacji zapotrzebowania, natomiast nie obejmowałby jeszcze obowiązkowej koordynacji warunków umownych ani obowiązku składania wiążących ofert zakupu gazu za jego pośrednictwem.

- (13) Przedsiębiorstwa gazowe lub przedsiębiorstwa zużywające gaz nie powinny być zobowiązane do zakupu gazu za pośrednictwem dostawcy usług poprzez zawieranie umów na dostawę gazu lub protokołów ustaleń z dostawcami lub producentami gazu, którzy przedstawili oferty na pokrycie zagregowanego zapotrzebowania. Aby uzyskać korzyści ze wspólnych zakupów, zdecydowanie zachęca się przedsiębiorstwa gazowe lub przedsiębiorstwa zużywające gaz do rozważenia form współpracy zgodnych z prawem konkurencji oraz do korzystania z pośrednictwa dostawcy usług. Mógłby zatem zostać opracowany mechanizm funkcjonujący między dostawcą usług a uczestniczącymi przedsiębiorstwami, określający główne warunki, na jakich uczestniczące przedsiębiorstwa zobowiązują się do zakupu odpowiadającego zagregowanemu zapotrzebowaniu na gaz.

- (14) Aby ocenić, czy cele w zakresie bezpieczeństwa dostaw i solidarności energetycznej zostały osiągnięte, Komisja i państwa członkowskie powinny mieć jasny obraz planowanych i zawartych umów na dostawy gazu w całej Unii. Dlatego też przedsiębiorstwa lub organy państw członkowskich powinny informować Komisję i państwa członkowskie, w których przedsiębiorstwa te mają siedzibę, o planowanych dużych zakupach gazu w ilości powyżej 5 TWh/rok. Powinno to mieć zastosowanie w szczególności do podstawowych informacji dotyczących nowych lub przedłużonych umów. Komisja powinna móc wydawać zalecenia dla przedsiębiorstw gazowych lub organów odpowiednich państw członkowskich, szczególnie w przypadkach, w których dalsza koordynacja mogłaby usprawnić funkcjonowanie wspólnych zakupów lub w których rozpoczęcie przetargu na zakup gazu lub planowane zakupy gazu mogą mieć negatywne skutki dla bezpieczeństwa dostaw, rynku wewnętrznego lub solidarności energetycznej. Wydanie takiego zalecenia nie powinno uniemożliwiać przedsiębiorstwom gazowym lub organom odpowiednich państw członkowskich kontynuowania w tym czasie negocjacji.
- (15) Państwa członkowskie powinny pomagać Komisji w ocenie, czy odnośne zakupy gazu zwiększają bezpieczeństwo dostaw w Unii i są zgodne z zasadą solidarności energetycznej. W związku z tym należy ustanowić Radę Sterującą *ad hoc* składającą się z przedstawicieli państw członkowskich i Komisji, która pomagałaby w koordynacji tej oceny.

- (16) Proces agregacji zapotrzebowania do celów wspólnych zakupów powinien być przeprowadzany przez odpowiedniego dostawcę usług. W związku z tym Komisja powinna w drodze postępowania o udzielanie zamówienia zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046¹ zawrzeć umowę z dostawcą usług, który jest w stanie opracować odpowiednie narzędzie informatyczne i zorganizować proces agregacji zapotrzebowania. Od uczestników wspólnych zakupów mogłyby być pobierane opłaty na pokrycie kosztów operacyjnych.
- (17) Przy rozdzielaniu praw dostępu do dostaw między przedsiębiorstwa agregujące zapotrzebowanie dostawca usług powinien stosować metody, które nie powodują różnego traktowania mniejszych i większych uczestników agregacji zapotrzebowania i powinny być sprawiedliwe niezależnie od ilości gazu zamawianych przez poszczególne przedsiębiorstwa. Przykładowo dostawca usług powinien przydzielać prawa dostępu proporcjonalnie do ilości gazu, które poszczególne przedsiębiorstwa zadeklarowały się kupić w danym czasie dostawy i miejscu przeznaczenia. Może to mieć znaczenie w przypadkach, gdy podaż nie pokrywa w wystarczającym stopniu zapotrzebowania na rynku unijnym.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

- (18) Agregacja zapotrzebowania i zakupy gazu ziemnego są złożonymi procesami, w których należy uwzględniać różne elementy – nie tylko ceny, ale również ilości, punkty dostaw i inne parametry. W związku z tym wybrany dostawca usług powinien mieć niezbędny poziom doświadczenia w zakresie zarządzania zakupami gazu ziemnego oraz ich agregowania lub powiązanych usług na poziomie unijnym. Ponadto agregacja zapotrzebowania i zakupy gazu ziemnego mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw gazu i przestrzegania zasady solidarności energetycznej w Unii.
- (19) Ochrona szczególnie chronionych informacji handlowych ma ogromne znaczenie przy udostępnianiu informacji Komisji, członkom Rady Sterującej ad hoc lub dostawcy usług zajmującemu się określaniem ustawień narzędzia informatycznego do celów agregacji zapotrzebowania lub zarządzaniem tym narzędziem. Komisja powinna zatem stosować skuteczne instrumenty w celu ochrony tych informacji przed wszelkim nieuprawnionym dostępem i ryzykiem w cyberprzestrzeni. Wszelkie dane osobowe, które mogą być przetwarzane w ramach agregacji zapotrzebowania i wspólnych zakupów, powinny być przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679¹ i rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725².

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 28.11.2018, s. 39).

- (20) Wspólne zakupy mogą mieć różne formy. Mogą odbywać się w drodze przetargów lub aukcji organizowanych przez dostawcę usług, w ramach których agreguje się zapotrzebowanie przedsiębiorstw gazowych i przedsiębiorstw zużywających gaz w celu potencjalnego skojarzenia go z ofertami dostawców lub producentów gazu ziemnego za pomocą narzędzia informatycznego.
- (21) Jednym z celów agregacji zapotrzebowania i wspólnych zakupów jest zmniejszenie ryzyka możliwego do uniknięcia wzrostu cen powodowanego przez przedsiębiorstwa składające oferty na tę samą transzę gazu. To, czy pełne korzyści płynące ze wspólnych zakupów trafią do konsumentów końcowych, zależy ostatecznie od decyzji samych przedsiębiorstw. Duże przedsiębiorstwa powinny zachować powściągliwość, nawet jeżeli mogą sprzedawać gaz po wyższych cenach. Przedsiębiorstwa korzystające z niższych cen zakupu gazu w drodze wspólnych zakupów powinny przenosić te korzyści na konsumentów. Przeniesienie korzyści, a w związku z tym oferowanie niższych cen, byłoby ważnym wskaźnikiem powodzenia wspólnych zakupów, ponieważ ma ono kluczowe znaczenie dla konsumentów.
- (22) Agregacja zapotrzebowania i wspólne zakupy powinny być otwarte dla przedsiębiorstw gazowych i przedsiębiorstw zużywających gaz z siedzibą w Unii. W szczególności konsumenci przemysłowi, którzy intensywnie wykorzystują gaz w swoich procesach produkcyjnych, tacy jak producenci nawozów, stali, ceramiki i szkła, również mogą odnieść korzyści ze wspólnych zakupów dzięki możliwości łączenia ich zapotrzebowania, zamawiania dostaw gazu i LNG oraz strukturyzowania dostaw w zależności od ich konkretnych potrzeb. Proces organizowania wspólnych zakupów powinien obejmować przejrzyste zasady dotyczące sposobu przyłączania się do nich i zapewnienia ich otwartości.

- (23) Jednym z deklarowanych celów politycznych Unii jest udostępnienie agregacji zapotrzebowania i wspólnych zakupów również dla Bałkanów Zachodnich i trzech państw należących do Partnerstwa Wschodniego. W związku z tym przedsiębiorstwom z siedzibą w umawiających się stronach Wspólnoty Energetycznej należy zezwolić na udział w agregacji zapotrzebowania i wspólnych zakupach ustanowionych niniejszym rozporządzeniem pod warunkiem wprowadzenia niezbędnych uzgodnień.
- (24) Konieczne jest zmniejszenie zależności Unii od gazu dostarczanego z Federacji Rosyjskiej. Przedsiębiorstwa kontrolowane przez Federację Rosyjską lub jakąkolwiek osobę fizyczną lub prawną z Federacji Rosyjskiej, lub przedsiębiorstwa objęte unijnymi środkami ograniczającymi ustanowionymi na podstawie art. 215 TFUE lub będące własnością takich osób, podmiotów lub organów lub przez nie kontrolowane, powinny być zatem wyłączone z udziału we wspólnych zakupach, jak również z organizacji procesu wspólnych zakupów.
- (25) Aby cel polegający na dywersyfikacji dostaw gazu i odejścia od gazu z Federacji Rosyjskiej nie został zagrożony przez udział przedsiębiorstw lub innych podmiotów kontrolowanych przez osoby fizyczne lub prawne z Federacji Rosyjskiej lub przedsiębiorstwa mające siedzibę w Federacji Rosyjskiej należy również wykluczyć udział tych podmiotów w agregacji zapotrzebowania i wspólnych zakupach.

- (26) Ponadto ze wspólnych zakupów należy wyłączyć gaz ziemny pochodzący z Federacji Rosyjskiej. W tym celu gaz ziemny wprowadzany do państw członkowskich lub umawiających się stron Wspólnoty Energetycznej za pośrednictwem określonych punktów wejścia nie powinien podlegać wspólnym zakupom, ponieważ gaz ziemny pochodzący z Federacji Rosyjskiej prawdopodobnie będzie wprowadzany do państw członkowskich lub umawiających się stron Wspólnoty Energetycznej za pośrednictwem tych punktów wejścia.
- (27) Uczestnicy wspólnych zakupów gazu mogą potrzebować gwarancji finansowych, jeżeli którekolwiek z przedsiębiorstw nie byłoby w stanie zapłacić za ostatecznie zakontraktowaną ilość. Państwa członkowskie lub inne zainteresowane strony mogą udzielać uczestnikom wspólnych zakupów wsparcia finansowego, w tym gwarancji. Udzielanie pomocy finansowej powinno odbywać się zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa, w tym, w stosownych przypadkach, z tymczasowymi ramami kryzysowymi przyjętymi przez Komisję w dniu 23 marca 2022 r. i zmienionymi w dniu 28 października 2022 r.

- (28) Napełnianie magazynów gazu ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw w Unii. Ze względu na zmniejszenie dostaw gazu ziemnego z Federacji Rosyjskiej państwa członkowskie mogą stanąć w obliczu problemów z napełnianiem magazynów gazu w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw gazu na zimę 2023/2024 zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1032¹. Skorzystanie z możliwości agregacji zapotrzebowania udostępnianej przez dostawcę usług mogłoby pomóc państwom członkowskim w zmniejszeniu tych wyzwań. Mogłoby to, w granicach prawa konkurencji, w szczególności sprzyjać skoordynowanemu zarządzaniu napełnianiem i magazynowaniem w perspektywie kolejnego sezonu napełniania i zapobiec nadmiernym skokom cen spowodowanym między innymi nieskoordynowanym napełnianiem magazynów.
- (29) Aby wspólne zakupy mogły przyczynić się do napełniania magazynów gazu zgodnie z celami pośrednimi określonymi w rozporządzeniu (UE) 2022/1032, państwa członkowskie powinny wprowadzić odpowiednie środki zapewniające, aby przedsiębiorstwa gazowe i przedsiębiorstwa zużywające gaz podlegające ich jurysdykcji wykorzystywały proces zorganizowany przez dostawcę usług jako jeden z możliwych sposobów osiągnięcia celów w zakresie napełnienia.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1032 z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2017/1938 i (WE) nr 715/2009 w odniesieniu do magazynowania gazu (Dz.U. L 173 z 30.6.2022, s. 17).

- (30) Rozporządzenie (UE) 2022/1032 zawiera wymóg, aby państwa członkowskie do dnia 1 listopada 2023 r. napełniły swoje magazyny gazu do 90 %. Cel ten jest wyższy od celu na dzień 1 listopada 2022 r. (80 %). Wspólne zakupy mogłyby pomóc państwom członkowskim w osiągnięciu tego nowego celu. W ramach tych zakupów państwa członkowskie powinny zobowiązać przedsiębiorstwa krajowe do korzystania z pośrednictwa dostawcy usług w celu zagregowania zapotrzebowania na wystarczająco duże ilości gazu, aby zmniejszyć ryzyko, że ich magazyny gazu nie będą mogły zostać napełnione. Państwa członkowskie powinny wymagać, aby w procesie agregacji zapotrzebowania ich przedsiębiorstwa uwzględniały ilości odpowiadające co najmniej 15 % ich docelowego napełnienia magazynów na kolejny rok, czyli około 13,5 mld m³ dla całej Unii. Udział państw członkowskich, które nie posiadają podziemnych magazynów gazu na swoim terytorium, w procesie agregacji zapotrzebowania powinien stanowić ilość równoważną 15 % ich obowiązków w zakresie podziału obciążeń na mocy art. 6c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938¹.
- (31) Agregacja zapotrzebowania i wspólne zakupy nie określają sposobu zarządzania magazynami gazu, w tym strategicznymi magazynami gazu, i pozostają bez uszczerbku dla rozporządzeń (UE) 2022/1032 i (UE) 2017/1938.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (Dz.U. L 280 z 28.10.2017, s. 1).

- (32) Aby skutecznie wykorzystywać wspólne zakupy i zawierać umowy gazowe z dostawcami oferującymi gaz dostawcy usług, przedsiębiorstwa powinny być w stanie koordynować warunki zakupu, takie jak ilości, cena gazu, punkty i terminy dostawy, w granicach prawa Unii. Przedsiębiorstwa uczestniczące w konsorcjum na rzecz zakupu gazu powinny jednak zapewnić, aby wymieniane bezpośrednio lub pośrednio informacje ograniczały się do tego, co jest absolutnie niezbędne do osiągnięcia zamierzonego celu zgodnie z art. 101 TFUE. Ponadto przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące przejrzystości i zarządzania powinny zapewniać, aby umowy konsorcjum dokonującego zakupu nie zagrażały bezpieczeństwu dostaw ani solidarności energetycznej, w szczególności w przypadku gdy państwa członkowskie są bezpośrednio lub pośrednio zaangażowane w proces zakupu.
- (33) Chociaż można utworzyć więcej niż jedno konsorcjum na rzecz zakupu gazu, najskuteczniejszą opcją byłoby utworzenie w sposób zgodny z unijnym prawem konkurencji jednego takiego konsorcjum obejmującego jak największą liczbę przedsiębiorstw w celu agregowania zapotrzebowania za pośrednictwem dostawcy usług. Ponadto połączenie sił w ramach jednego konsorcjum na rzecz zakupu gazu powinno poprawić pozycję negocjacyjną Unii na rynku i umożliwić uzyskanie korzystnych warunków, co byłoby trudne do osiągnięcia dla mniejszych przedsiębiorstw lub w przypadku działania w sposób bardziej rozproszony.

- (34) Tworzenie i funkcjonowanie konsorcjów na rzecz zakupu gazu na podstawie niniejszego rozporządzenia powinno odbywać się zgodnie z unijnymi regułami konkurencji mającymi zastosowanie w świetle obecnych wyjątkowych okoliczności rynkowych. Komisja wskazała, że jest gotowa wspierać przedsiębiorstwa w tworzeniu takiego konsorcjum na rzecz zakupu gazu i wydać decyzję, na podstawie art. 10 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003¹, w sprawie niestosowania art. 101 i 102 TFUE, jeżeli zostaną wprowadzone i będą przestrzegane odpowiednie zabezpieczenia. Komisja wyraziła również gotowość do przedstawienia nieformalnych wskazówek, jeżeli przedsiębiorstwa uczestniczące w innych konsorcjach nie będą miały pewności co do oceny jednego lub większej liczby elementów ich ustaleń dotyczących wspólnego zakupu w świetle unijnych reguł konkurencji.
- (35) Zgodnie z zasadą proporcjonalności środki dotyczące agregacji zapotrzebowania i wspólnych zakupów nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia ich celu, ponieważ środki te będą wdrażane na zasadzie dobrowolności, z ograniczonym wyjątkiem dotyczącym obowiązkowego udziału w agregacji zapotrzebowania w celu napełniania magazynów gazu, a przedsiębiorstwa prywatne pozostaną stronami umów na dostawy gazu zawartych w ramach wspólnych zakupów.

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1).

- (36) Aby zoptymalizować zdolność absorpcyjną unijnych instalacji LNG oraz wykorzystanie magazynów gazu, konieczne są lepsze ustalenia dotyczące przejrzystości oraz zorganizowany rynek ułatwiający handel na rynku wtórnym pojemnością magazynów gazu i zdolnościami instalacji LNG, podobnie jak to ma miejsce w przypadku przesyłu gazu rurociągami. Jest to szczególnie ważne w przypadku sytuacji nadzwyczajnej i zmian w przepływach gazu w związku z przejściem z gazu rurociągowego z Federacji Rosyjskiej na LNG. Wnioski Komisji dotyczące dyrektywy w sprawie wspólnych zasad rynków wewnętrznych gazów odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru oraz rozporządzenia w sprawie rynków wewnętrznych gazów ze źródeł odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru zawierają służące temu przepisy. Przyspieszenie stosowania tych przepisów w ramach reagowania kryzysowego ma kluczowe znaczenie dla korzystania z instalacji LNG i magazynów gazu w sposób bardziej efektywny i z zachowaniem niezbędnej przejrzystości. W odniesieniu do ogólnoeuropejskich platform na rzecz przejrzystości państwa członkowskie powinny mieć możliwość korzystania z istniejących unijnych platform na rzecz przejrzystości w dziedzinie instalacji LNG i magazynów gazu, aby zapewnić szybkie wdrożenie niniejszego rozporządzenia. Jeżeli chodzi o platformę rezerwacyjną na rynku wtórnym, operatorzy instalacji LNG i operatorzy magazynów gazu powinni móc korzystać ze swoich istniejących platform, wzbogacając je o niezbędne elementy.

- (37) Jeżeli chodzi o długoterminowe rezerwacje zdolności przesyłowych gazu, obowiązujące przepisy dotyczące zarządzania ograniczeniami przesyłowymi przewidują procedury na zasadzie „wykorzystaj lub strać”. Procedury te są jednak powolne, gdyż trwają co najmniej sześć miesięcy, zanim przyniosą skutek, i wymagają uciążliwych procedur administracyjnych ze strony krajowych organów regulacyjnych. W związku z tym przepisy te powinny zostać ulepszone i uproszczone, aby dać operatorom systemów gazowych narzędzia umożliwiające szybkie reagowanie na zmiany w przepływach gazu oraz zarządzenie ewentualnym ograniczeniom przesyłowym. W szczególności nowe przepisy mogłyby przyspieszyć wprowadzanie do obrotu niewykorzystanych długoterminowych zdolności przesyłowych, co zwiększyłoby efektywność wykorzystania rurociągów; w przeciwnym razie te zdolności pozostałyby niewykorzystane.
- (38) Operatorzy systemów przesyłowych powinni przeanalizować dostępne informacje na temat korzystania z sieci przesyłowej przez użytkowników sieci i ustalić, czy występują przypadki niepełnego wykorzystania zakontraktowanej zdolności ciągłej. Takie niepełne wykorzystanie należy zdefiniować jako sytuację, w której użytkownik sieci w ciągu ostatnich 30 dni wykorzystywał lub oferował na rynku średnio mniej niż 80 % zarezerwowanej zdolności ciągłej. W przypadku niepełnego wykorzystania zdolności operator systemu przesyłowego powinien opublikować dostępną zdolność w perspektywie kolejnej aukcji miesięcznej, a następnie wystawić ją na aukcji. Alternatywnie krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość podjęcia decyzji o zastosowaniu mechanizmu oferowania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać”. W tym ostatnim przypadku mechanizm ten powinien mieć zastosowanie do wszystkich punktów połączeń wzajemnych, niezależnie od tego, czy są przeciążone, czy nie.

- (39) Przedsiębiorstwa dokonujące zakupu gazu lub oferujące dostawy gazu do wcześniej określonych miejsc przeznaczenia w drodze wspólnych zakupów powinny zabezpieczyć zdolności przesyłowe z punktów dostawy gazu do miejsca przeznaczenia.
- W zabezpieczeniu zdolności przesyłowych pomagają mające zastosowanie przepisy dotyczące rynku wewnętrznego, w tym kodeksy sieci gazowej. Krajowe organy regulacyjne, operatorzy systemów przesyłowych, operatorzy instalacji LNG i operatorzy magazynów gazu, a także platformy rezerwacyjne powinni zbadać możliwości lepszego wykorzystania infrastruktury w sposób przystępny cenowo poprzez zbadanie możliwości opracowania nowych produktów z zakresu zdolności transportowej łączących wewnątrzunijne punkty połączeń wzajemnych, instalacje LNG i magazyny gazu, przy jednoczesnym poszanowaniu mających zastosowanie przepisów dotyczących rynku wewnętrznego, w szczególności rozporządzenia Komisji (UE) 2017/459¹.
- (40) Chociaż nadzwyczajne okoliczności kryzysowe doprowadziły do zmian w strukturze przepływu w europejskich sieciach gazowych, co z kolei pociągnęło za sobą nadzwyczaj wysokie opłaty z tytułu alokacji zdolności przesyłowych w niektórych punktach połączeń międzysystemowych w Unii, udało się – w ramach obowiązujących przepisów – znaleźć pewną elastyczność w dialogu z właściwymi organami regulacyjnymi dotkniętymi tą sytuacją państw członkowskich, w stosownych przypadkach z pomocą Komisji.

¹ Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/459 z dnia 16 marca 2017 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący mechanizmów alokacji zdolności w systemach przesyłowych gazu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 984/2013 (Dz.U. L 72 z 17.3.2017, s. 1).

- (41) Inwazja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę doprowadziła do poważnej niepewności i zakłóceń na europejskich rynkach gazu ziemnego. W rezultacie w ostatnich miesiącach rynki odzwierciedlały niepewność co do dostaw, a oczekiwania rynkowe przełożyły się na niezwykle wysokie i zmienne ceny gazu ziemnego. W ten sposób powstała dodatkowa presja na uczestników rynku i zakłócone zostało sprawne funkcjonowanie unijnych rynków energii.
- (42) Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE¹ ustanowiono przepisy mające na celu zapewnienie właściwego funkcjonowania systemów obrotu, w których prowadzony jest również obrót energetycznymi towarowymi instrumentami pochodnymi. Dyrektywa ta stanowi, że państwa członkowskie mają wymagać od rynku regulowanego wprowadzenia mechanizmów gwarantujących sprawiedliwe i prawidłowe funkcjonowanie rynków finansowych. Mechanizmy takie nie mają jednak na celu wyznaczenia limitu śróddziennych zmian cen i nie zapobiegły wystąpieniu przypadków wyjątkowej zmienności obserwowanej na rynkach instrumentów pochodnych opartych na gazie i energii elektrycznej.

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

- (43) Z uwagi na trudności, z jakimi borykają się uczestnicy rynku w systemach obrotu, w których prowadzony jest obrót energetycznymi towarowymi instrumentami pochodnymi, oraz na pilną potrzebę zapewnienia, aby rynki energetycznych instrumentów pochodnych nadal spełniały swoją rolę w zaspokajaniu potrzeb w zakresie zabezpieczenia gospodarki realnej, należy zobowiązać systemy obrotu, w których prowadzony jest obrót energetycznymi towarowymi instrumentami pochodnymi, do utworzenia tymczasowych mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną w celu skuteczniejszego przeciwdziałania nadmiernym wahaniom cen. Aby zapewnić stosowanie takich mechanizmów do najistotniejszych kontraktów, powinny mieć one zastosowanie do energetycznych instrumentów pochodnych, których termin zapadalności nie przekracza 12 miesięcy.
- (44) Systemy obrotu oferujące energetyczne towarowe instrumenty pochodne często dopuszczają do udziału w obrocie różne przedsiębiorstwa energetyczne ze wszystkich państw członkowskich. Takie przedsiębiorstwa energetyczne w dużym stopniu polegają na instrumentach pochodnych będących przedmiotem obrotu w takich systemach obrotu, aby zapewnić kluczowe dostawy gazu i energii elektrycznej w całej Unii. Nadmierne wahania cen występujące w systemach obrotu, w których prowadzony jest obrót energetycznymi towarowymi instrumentami pochodnymi, wpływają zatem na działalność przedsiębiorstw energetycznych w całej Unii, a ostatecznie negatywnie wpływają również na konsumentów końcowych. W związku z tym, w duchu solidarności między państwami członkowskimi, należy rozpocząć koordynację wdrażania i stosowania mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną w celu zapewnienia, aby operatorzy o zasadniczym znaczeniu dla bezpieczeństwa dostaw energii we wszystkich państwach członkowskich korzystali z zabezpieczeń przed dużymi wahaniami cen szkodliwie wpływającymi na ich dalszą działalność, również ze szkodą dla konsumentów końcowych.

- (45) Mechanizmy zarządzania zmiennością śróddzienną powinny zapobiegać nadmiernym wahaniom cen w ciągu dnia sesyjnego. Mechanizmy te powinny opierać się na cenie rynkowej zaobserwowanej w regularnych odstępach czasu. Z uwagi na dużą różnorodność instrumentów na rynkach energetycznych instrumentów pochodnych oraz szczególne cechy systemów obrotu związanych z takimi instrumentami, mechanizmy zarządzania zmiennością śróddzienną należy dostosować do specyfiki tych instrumentów i rynków. W związku z tym systemy obrotu powinny ustalać limity cenowe z uwzględnieniem specyfiki każdego stosownego energetycznego towarowego instrumentu pochodnego, profilu płynności rynku takiego instrumentu pochodnego i jego profilu zmienności.
- (46) Przy ustalaniu ceny otwarcia w celu ustalenia pierwszej ceny referencyjnej w dniu sesyjnym system obrotu powinien opierać się na metodzie, którą zwykle stosuje w celu ustalenia ceny, po której dany energetyczny towarowy instrument pochodny po raz pierwszy jest sprzedawany na początku dnia sesyjnego. Przy ustalaniu ceny otwarcia po każdym przerwaniu obrotu, które może mieć miejsce w ciągu dnia sesyjnego, system obrotu powinien stosować metodę, którą uzna za najwłaściwszą, aby zapewnić wznowienie prawidłowego obrotu.
- (47) Systemy obrotu powinny być w stanie wdrożyć mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną poprzez włączenie go do swoich istniejących automatycznych mechanizmów zawieszania obrotu ustanowionych już zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE, albo jako mechanizm dodatkowy.

- (48) W celu zapewnienia przejrzystości funkcjonowania mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną, który wdrażają systemy obrotu, powinny one niezwłocznie podawać do wiadomości publicznej opis jego ogólnych cech w przypadku każdej jego modyfikacji. Jednak w celu zapewnienia uczciwego i prawidłowego obrotu systemy obrotu nie powinny być zobowiązane do publikowania wszystkich parametrów technicznych wprowadzanych przez siebie mechanizmów.
- (49) W przypadku gdy informacje zebrane przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) na temat wdrażania mechanizmu zarządzania zmiennością przez systemy obrotu, w których prowadzony jest obrót energetycznymi towarowymi instrumentami pochodnymi w Unii, wykazują, że potrzebna jest większa spójność wdrażania mechanizmu, aby zapewnić wydajniejsze zarządzanie nadmierną zmiennością cen w całej Unii, Komisja powinna być w stanie określić jednolite warunki wdrażania mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną, takie jak częstotliwość, z jaką ponownie obliczane są granice cenowe, lub środki, które należy zastosować, w przypadku gdy ceny transakcyjne wykraczają poza te granice cenowe. Komisja powinna mieć możliwość uwzględniania specyfiki każdego energetycznego towarowego instrumentu pochodnego, profilu płynności rynku takiego instrumentu pochodnego i jego profilu zmienności.

- (50) Aby dać systemom obrotu wystarczająco dużo czasu na solidne wdrożenie mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną, jak określono w niniejszym rozporządzeniu, systemom obrotu należy przyznać czas do dnia 31 stycznia 2023 r. na wprowadzenie tego mechanizmu. Aby systemy obrotu były w stanie szybko radzić sobie z nadmiernymi wahaniami cen jeszcze przed wprowadzeniem tego mechanizmu, powinny one dysponować wstępnym mechanizmem, który zasadniczo może osiągnąć ten sam cel co mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną.
- (51) Obowiązki i ograniczenia nałożone w ramach mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną na systemy obrotu i uczestników obrotu nie wykraczają poza to, co jest konieczne do umożliwienia przedsiębiorstwom energetycznym dalszego uczestnictwa w rynkach gazu i energii elektrycznej oraz zaspokojenia ich potrzeb w zakresie zabezpieczenia finansowego, a tym samym przyczynienia się do bezpieczeństwa dostaw energii dla odbiorców końcowych.
- (52) Aby zapewnić skuteczne stosowanie mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną, właściwe organy powinny nadzorować ich wdrażanie przez systemy obrotu i regularnie składać ESMA sprawozdania z tego wdrażania. Aby zapewnić spójne wdrażanie mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną, właściwe organy powinny również zapewnić, aby rozbieżności we wdrażaniu tych mechanizmów przez systemy obrotu były należycie uzasadnione.

- (53) Aby wyeliminować potencjalne rozbieżności w stosowaniu mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną między państwami członkowskimi, ESMA, na podstawie sprawozdań przedłożonych przez właściwe organy, powinien koordynować działania właściwych organów państw członkowskich i dokumentować wszelkie zaobserwowane rozbieżności w sposobie wdrażania mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną przez systemy obrotu w różnych jurysdykcjach w Unii.
- (54) Z uwagi na bezprecedensowe ograniczenie dostaw gazu ziemnego z Federacji Rosyjskiej oraz utrzymujące się ryzyko dalszych nagłych zakłóceń dostaw, Unia musi pilnie zdywersyfikować swoje dostawy gazu. Europejski rynek LNG wciąż jednak się tworzy i trudno jest ocenić prawidłowość cen, które występują na tym rynku. Aby dokładnie, obiektywnie i wiarygodnie oszacować ceny dostaw LNG do Unii, Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/942¹ powinna gromadzić wszystkie dane dotyczące rynku LNG, które są niezbędne do sporządzania codziennego oszacowania ceny LNG.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/942 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiające Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 22).

- (55) Takie oszacowanie ceny należy przeprowadzać na podstawie wszystkich transakcji dotyczących dostaw LNG do Unii. ACER powinna być uprawniona do gromadzenia tych danych rynkowych od wszystkich uczestników zajmujących się dostawami LNG do Unii. Wszyscy tacy uczestnicy powinni być zobowiązani do zgłaszania ACER wszystkich swoich danych dotyczących rynku LNG w czasie jak najbardziej zbliżonym do czasu rzeczywistego, w miarę możliwości technologicznych, albo po zawarciu transakcji, albo po złożeniu oferty kupna lub sprzedaży lub oferty zawarcia transakcji. Oszacowanie ceny dokonywane przez ACER powinno obejmować najbardziej kompletny zbiór danych, w tym ceny transakcyjne, a od dnia 31 marca 2023 r. – ceny ofert kupna i sprzedaży dla dostaw LNG do Unii. Codzienna publikacja tego obiektywnego oszacowania ceny oraz spreadu ustalonego w porównaniu z innymi cenami referencyjnymi na rynku w formie poziomu odniesienia dla LNG przygotowuje grunt do jego dobrowolnego przyjęcia przez uczestników rynku jako ceny referencyjnej w ich umowach i transakcjach. Gdy już będą gotowe, oszacowanie ceny LNG i poziom odniesienia dla LNG mogłyby również stać się kursem referencyjnym dla kontraktów na instrumenty pochodne, wykorzystywanym do zabezpieczenia ceny LNG lub różnicy między ceną LNG a cenami innych rodzajów gazu. Ze względu na pilną potrzebę wprowadzenia oszacowania ceny LNG, pierwsza publikacja tego oszacowania powinna nastąpić nie później niż w dniu ... [dwa tygodnie po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

- (58) Obecne uprawnienia powierzone ACER na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011¹ oraz rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1348/2014² (zwanymi dalej łącznie „REMIT”) nie są wystarczające do stworzenia kompletnego i kompleksowego zbioru danych dotyczących wszystkich dostaw LNG do Unii. Taki kompleksowy i kompletny zbiór danych na potrzeby dziennego oszacowania ceny jest jednak niezbędny, aby Unia mogła w duchu solidarności zarządzać swoją polityką zamówień na międzynarodowy import LNG, w szczególności w obecnej sytuacji kryzysowej. Odpowiednie dane i informacje na temat umów LNG są również niezbędne do zapewnienia monitorowania zmian cen, a także do przeprowadzenia kontroli jakości danych i zapewnienia jakości. Niniejszy instrument *ad hoc* powinien umożliwić ACER gromadzenie wszystkich danych rynkowych wymaganych do sporządzenia kompleksowego i reprezentatywnego oszacowania ceny dostaw LNG do Unii.
- (57) Chociaż stałe sporządzanie dziennego oszacowania ceny LNG i poziomu odniesienia dla LNG powinno na późniejszym etapie zostać uwzględnione w bardziej kompleksowym przeglądzie REMIT, trwająca sytuacja kryzysowa wymaga już teraz pilnych działań w celu zaradzenia obecnie występującym poważnym trudnościami w dostawach LNG i dokładnego oszacowania ceny dostaw LNG do Unii na zasadzie tymczasowej do momentu przyjęcia odpowiedniej zmiany REMIT zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 1).

² Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1348/2014 z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie przekazywania danych wdrażające art. 8 ust. 2 i 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (Dz.U. L 363 z 18.12.2014, s. 121).

- (58) W celu natychmiastowego zwiększenia przejrzystości cen i bezpieczeństwa planowania na rynku importu LNG należy sprecyzować, że odpowiedni zbiór danych powinien zawierać zarówno informacje na temat ceny i ilości zrealizowanych transakcji na LNG, cen i ilości, na jakie opiewają oferty kupna i sprzedaży dotyczące dostaw LNG do Unii, jak również, w stosownych przypadkach, formułę cenową zawartą w umowie długoterminowej, z której wyprowadza się cenę.
- (59) Uczestnicy rynku LNG podlegający obowiązkowi sprawozdawczemu powinni być definiowani jako uczestnicy zaangażowani w zakup albo sprzedaż ładunków LNG, dla których miejscem dostawy jest Unia. Ci uczestnicy rynku LNG powinni podlegać obowiązkom i zakazom mającym zastosowanie do uczestników rynku zgodnie z REMIT.
- (60) ACER, we współpracy z Komisją, powinna posiadać szerokie uprawnienia do określania jakości i treści danych rynkowych, które gromadzi w celu sporządzenia dziennego oszacowania ceny dostaw LNG do Unii. Powinna również dysponować szeroką swobodą uznania przy wyborze preferowanego protokołu komunikacyjnego. Aby uzyskać jak najwyższą jakość zgłaszanych danych rynkowych, ACER powinna być uprawniona do określenia wszystkich parametrów danych rynkowych, które należy jej zgłaszać. Parametrami takimi powinny być między innymi: jednostki referencyjne, w których zgłaszane są dane dotyczące cen, jednostki referencyjne, w których zgłaszane są dane dotyczące ilości, okresy pozostałe do wygaśnięcia transakcji terminowych lub przedtransakcyjne dane dotyczące ofert kupna i sprzedaży, a także protokoły komunikacyjne, które mają być stosowane do przekazywania ACER wymaganych danych.

- (61) ACER powinna również określić metodę, którą stosuje w celu przedstawienia dziennego oszacowania ceny LNG i poziomu odniesienia dla LNG, a także procedurę regularnego przeglądu tej metody.
- (62) Oszacowanie ceny publikowane na podstawie niniejszego rozporządzenia powinno zapewnić większą przejrzystość państwom członkowskim i innym uczestnikom rynku w kwestii dominujących cen importu LNG do Europy. Większa przejrzystość cen powinna z kolei umożliwić państwom członkowskim i podmiotom prywatnym mającym siedzibę w Unii działanie w sposób bardziej świadomy i skoordynowany przy zakupie LNG na rynkach światowych, w szczególności przy korzystaniu z pośrednictwa dostawcy usług. Lepsza koordynacja zakupów LNG powinna zapobiec wzajemnemu przelicytowywaniu się państw członkowskich lub składaniu ofert kupna z cenami, które nie są zgodne z dominującą ceną rynkową. Dlatego też oszacowania cen i spready (poziomy odniesienia) publikowane na podstawie niniejszego rozporządzenia mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia solidarności między państwami członkowskimi w zamawianiu ograniczonych dostaw LNG.
- (63) Spoczywający na operatorach rynku obowiązek przekazywania ACER informacji na temat transakcji LNG jest konieczny i proporcjonalny, aby osiągnąć cel, jakim jest umożliwienie ACER ustanowienia poziomu odniesienia dla LNG, w szczególności ze względu na fakt, że jest on zgodny z obecnymi obowiązkami operatorów rynku w ramach REMIT, a ACER będzie zobowiązany do zachowania poufności szczególnie chronionych informacji handlowych.

- (64) Oprócz automatycznego mechanizmu zawieszania obrotu i poziomu odniesienia dla LNG dostępne są inne interwencje, w tym tymczasowe dynamiczne widełki cenowe, o które apelowała Rada Europejska w konkluzjach z 20 i 21 października 2022 r., z uwzględnieniem następujących zabezpieczeń: powinny one mieć zastosowanie do transakcji dotyczących gazu ziemnego zawieranych w wirtualnym punkcie obrotu Title Transfer Facility (TTF) prowadzonym przez Gasunie Transport Services B.V.; inne unijne giełdy gazu mogą być powiązane – za pośrednictwem tymczasowych dynamicznych widełek cenowych – ze skorygowaną ceną kasową obowiązującą na giełdzie TTF; oraz powinny one pozostawać bez uszczerbku dla pozagiełdowego obrotu gazem, nie powinny zagrażać bezpieczeństwu dostaw gazu w Unii, powinny zależeć od postępów w realizacji celu w zakresie oszczędności gazu, nie powinny prowadzić do ogólnego wzrostu zużycia gazu, powinny być skonstruowane w taki sposób, aby nie uniemożliwiać wewnątrzunijnych przepływów gazu na warunkach rynkowych, nie powinny mieć wpływu na stabilność i prawidłowe funkcjonowanie rynków energetycznych instrumentów pochodnych, a także powinny uwzględniać ceny rynkowe gazu na różnych zorganizowanych rynkach w całej Unii.

(65) W rozporządzeniu (UE) 2017/1938 przewidziano już, że w sytuacji nadzwyczajnej państwa członkowskie mają możliwość priorytetowego traktowania dostaw gazu do niektórych krytycznych elektrowni gazowych ze względu na ich znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i uniknięcia zakłóceń równowagi w sieci. Krytyczne elektrownie gazowe i powiązane z nimi ilości gazu mogą mieć istotny wpływ na ilości gazu dostępne na potrzeby solidarnego wsparcia w sytuacji nadzwyczajnej. W tym kontekście państwa członkowskie powinny, na zasadzie odstępstwa od art. 13 ust. 1, 3 i 8 rozporządzenia (UE) 2017/1938, mieć tymczasową możliwość wnioskowania o nadzwyczajne środki solidarnościowe, również gdy nie są w stanie zabezpieczyć tych krytycznych ilości gazu niezbędnych do zapewnienia kontynuacji produkcji energii elektrycznej w krytycznych elektrowniach gazowych. Z tego samego powodu państwa członkowskie udzielające solidarnego wsparcia powinny być również uprawnione do zapewnienia, aby zaopatrywanie odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia lub inne podstawowe usługi, takie jak systemy ciepłownicze, oraz funkcjonowanie ich krytycznych elektrowni gazowych nie było zagrożone podczas udzielania solidarnego wsparcia innemu państwu członkowskiemu.

- (66) Należy ustanowić maksymalny limit krytycznych ilości gazu potrzebnych w każdym państwie członkowskim do zachowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, tak aby uniknąć niepotrzebnych lub stanowiących nadużycie wniosków o solidarne wsparcie lub nieuzasadnionych ograniczeń solidarnego wsparcia udzielanego potrzebującym państwom członkowskim. Podstawę do określania krytycznej ilości gazu wymaganej do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej oraz ustalenia takich limitów stanowi metoda stosowana w prognozach zimowych europejskiej sieci operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej (ENTSO-E). Krytyczne ilości gazu wymagane do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej obliczone przez ENTSO-E odzwierciedlają ilości gazu absolutnie potrzebne do zapewnienia ogólnoeuropejskiej wystarczalności energii elektrycznej przy użyciu wszystkich zasobów rynkowych, przy czym uznaje się, że gaz jest zawsze ostatni w rankingu cenowym. Metoda ENTSO-E opiera się na dużej próbie najbardziej pesymistycznych scenariuszy dotyczących klimatu i przymusowych wyłączeń. Fakt, że metoda ENTSO-E nie uwzględnia całej kogeneracji, nie uniemożliwia państwom członkowskim uznania instalacji systemów ciepłowniczych odbiorców chronionych za chronione zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu (UE) 2017/1938. W przypadku państw członkowskich, w których wytwarzanie energii elektrycznej opiera się wyłącznie na dostawach LNG i które nie dysponują znaczącą zdolnością magazynowania, należy odpowiednio dostosować krytyczne ilości gazu wymagane do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Krytyczna ilość gazu wymagana do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej może być niższa niż historyczny poziom gazu zużywanego do wytwarzania energii elektrycznej, ponieważ wystarczalność energii elektrycznej można zapewnić za pomocą innych środków, w tym poprzez zapewnienie dostaw między państwami członkowskimi.

- (67) Nie wyklucza to jednak tego, że rzeczywiste minimalne ilości gazu wymagane przez państwo członkowskie występujące o solidarne wsparcie lub państwo członkowskie udzielające solidarnego wsparcia mogą być wyższe niż wartości modelowane przez ENTSO-E w celu uniknięcia kryzysu elektroenergetycznego. W takich przypadkach państwo członkowskie występujące o solidarne wsparcie lub państwo członkowskie udzielające solidarnego wsparcia powinno mieć możliwość przekroczenia maksymalnych wartości określonych w niniejszym rozporządzeniu, jeżeli może to uzasadnić koniecznością uniknięcia kryzysu elektroenergetycznego, jak np. w przypadkach wymagających uruchomienia rezerw odbudowy częstotliwości i paliw alternatywnych, lub w wyjątkowych scenariuszach, które nie zostały uwzględnione w prognozach zimowych ENTSO-E, w szczególności w odniesieniu do poziomu wód lub nieoczekiwanych wydarzeń. Krytyczna ilość gazu wymagana do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej z definicji obejmuje cały gaz niezbędny do zapewnienia stabilnych dostaw energii elektrycznej, a zatem obejmuje energię elektryczną niezbędną do produkcji i przesyłu gazu, a także kluczowe sektory infrastruktury krytycznej i instalacje kluczowe dla funkcjonowania sił zbrojnych, służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo narodowe i za pomoc humanitarną.
- (68) Ograniczenia nałożone na operatorów rynku przez rozszerzenie ochrony w ramach solidarnego wsparcia na krytyczne ilości gazu są niezbędne, by zapewnić bezpieczeństwo dostaw gazu w sytuacji ograniczonych dostaw gazu i zwiększonego zapotrzebowania w sezonie zimowym. Ograniczenia te opierają się na istniejących środkach określonych, odpowiednio, w rozporządzeniu (UE) 2017/1938 oraz rozporządzeniu Rady (UE) 2022/1369¹ i mają na celu zwiększenie skuteczności tych środków w obecnych okolicznościach.

¹ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/1369 z dnia 5 sierpnia 2022 r. w sprawie skoordynowanych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz (Dz.U. L 206 z 8.8.2022, s. 1).

- (69) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla swobody państw członkowskich dotyczącej uwzględniania – przy ustalaniu priorytetów w zakresie popytu, który należy zmniejszyć lub ograniczyć, aby móc udzielić solidarnego wsparcia innemu państwu członkowskiemu – potencjalnych długotrwałych szkód w instalacjach przemysłowych.
- (70) Niektórzy odbiorcy – w tym gospodarstwa domowe i odbiorcy świadczący podstawowe usługi społeczne – są szczególnie wrażliwi na negatywne skutki zakłóceń w dostawach gazu. Z tego powodu rozporządzeniem (UE) 2017/1938 wprowadzono mechanizm solidarności między państwami członkowskimi służący łagodzeniu skutków poważnych sytuacji nadzwyczajnych wewnątrz Unii oraz zapewnieniu, aby gaz mógł płynąć do odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia. W niektórych przypadkach jednak zużywanie gazu nawet przez odbiorców chronionych można uznać za inne niż nieodzowne. Ograniczenie tego rodzaju zużycia, które wyraźnie wykracza poza to, co jest niezbędne, nie podważyłoby celów określonych w rozporządzeniu (UE) 2017/1938, w szczególności ze względu na fakt, że zużywanie brakującego gazu do zastosowań innych niż nieodzowne mogłoby prowadzić do poważnych szkód w innych sektorach odbiorców prywatnych lub komercyjnych. Państwa członkowskie powinny zatem mieć możliwość osiągnięcia oszczędności gazu również poprzez ograniczenie, w określonych okolicznościach, innego niż nieodzowne zużycia gazu przez odbiorców chronionych, o ile takie ograniczenie jest fizycznie wykonalne bez wpływu na nieodzowne zastosowania. Wszelkie środki ograniczające zużycie stosowane przez państwa członkowskie powinny być jednak ściśle ograniczone do zużycia innego niż nieodzowne i w żadnym wypadku nie powinny ograniczać zużycia gazu przez odbiorców chronionych do celów podstawowych ani zmniejszać ich zdolności do odpowiedniego ogrzewania budynków mieszkalnych.

- (71) Państwa członkowskie i ich właściwe organy powinny mieć swobodę określania mających zastosowanie środków ograniczających zużycie oraz działań stanowiących zużycie inne niż nieodzowne, takich jak ogrzewanie powierzchni zewnętrznych, ogrzewanie prywatnych basenów i innych dodatkowych obiektów mieszkalnych. Dzięki możliwości ograniczenia zużycia innego niż nieodzowne państwa członkowskie powinny wzmocnić zabezpieczenia i zapewnić dostawy gazu do innych kluczowych sektorów, usług i gałęzi przemysłu, co umożliwi im kontynuowanie działalności w czasie kryzysu.
- (72) Wszelkie środki mające na celu ograniczenie zużycia innego niż nieodzowne przez odbiorców chronionych powinny być konieczne i proporcjonalne oraz mieć zastosowanie w szczególności w sytuacjach ogłoszonego stanu kryzysowego na podstawie art. 11 ust. 1 i art. 12 rozporządzenia (UE) 2017/1938 lub unijnego stanu alarmowego na podstawie rozporządzenia (UE) 2022/1369. Pomimo stosowania środków ograniczających zużycie inne niż nieodzowne odbiorcy chronieni powinni nadal korzystać z ochrony przed odłączeniem. Państwa członkowskie powinny również zapewnić, aby takie środki nie ograniczały wymaganej ochrony odbiorców wrażliwych, których obecne zużycie należy uznać za nieodzowne, bez uszczerbku dla przerw w dostawach z przyczyn technicznych.

- (73) Państwa członkowskie mogą swobodnie decydować o tym, czy i w jaki sposób dokonać rozróżnienia między nieodzownym a innym niż nieodzowne zużyciem przez odbiorców chronionych. Państwo członkowskie wnioskujące o zastosowanie środków solidarnościowych, które postanowi nie wprowadzać takiego rozróżnienia, nie powinno być zobowiązane do wykazania, że przed złożeniem wniosku o udzielenie solidarnego wsparcia można zmniejszyć zużycie inne niż nieodzowne. Państwo członkowskie udzielające solidarnego wsparcia nie powinno być zobowiązane do dokonania rozróżnienia między odbiorcami z zużyciem nieodzownym a odbiorcami z zużyciem innym niż nieodzowne w celu określenia ilości gazu dostępnej na potrzeby środków solidarnościowych.

(74) W przypadku sytuacji nadzwyczajnej państwa członkowskie oraz Unia powinny zapewnić przepływy gazu w ramach rynku wewnętrznego. Oznacza to, że środki stosowane na poziomie krajowym nie powinny powodować problemów związanych z bezpieczeństwem dostaw w innym państwie członkowskim, natomiast dostęp do infrastruktury transgranicznej powinien w każdej chwili pozostać bezpieczny i możliwy pod względem technicznym. Obecne ramy prawne nie przewidują procedury, która mogłaby służyć skutecznemu rozwiązywaniu konfliktów między dwoma państwami członkowskimi dotyczących środków negatywnie wpływających na przepływy transgraniczne. Ponieważ sieci gazowe i elektroenergetyczne w Unii są wzajemnie połączone, może to nie tylko doprowadzić do poważnych problemów w zakresie bezpieczeństwa dostaw, ale również osłabić jedność Unii wobec państw trzecich. Na zasadzie odstępstwa od art. 12 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2017/1938 należy zatem przyznać Komisji uprawnienia do oceny zastosowanych środków krajowych oraz, w razie potrzeby, do arbitrażu w rozsądnym terminie. W tym celu Komisja powinna mieć możliwość zwrócenia się o zmianę tych środków krajowych w przypadku stwierdzenia zagrożeń dla bezpieczeństwa dostaw gazu do innych państw członkowskich lub do Unii. Z uwagi na wyjątkowy charakter obecnego kryzysu energetycznego decyzja Komisji powinna być stosowana bez opóźnień, które mogą potencjalnie utrudnić dostawy gazu do Unii. W związku z tym na okres stosowania niniejszego rozporządzenia należy zawiesić procedury pojednawcze ze względu na bezpieczeństwo funkcjonowania rynku wewnętrznego.

(75) Zasada solidarności energetycznej jest ogólną zasadą prawa Unii¹ i ma zastosowanie do wszystkich państw członkowskich, a nie tylko do państw członkowskich sąsiadujących ze sobą. Ponadto efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury, w tym transgranicznej zdolności przesyłowej i instalacji LNG, jest ważnym czynnikiem gwarantującym bezpieczeństwo dostaw gazu w duchu solidarności. W przypadku zakłóceń w dostawach gazu na poziomie unijnym, regionalnym lub krajowym oraz w przypadku znaczącego przejścia z gazu rurociągowego na LNG państwa członkowskie w poważnej sytuacji kryzysowej powinny mieć możliwość korzystania nie tylko z możliwości dostaw z sąsiednich gazociągów, ale również z dostaw z państw, które dysponują instalacjami LNG. Niektóre państwa członkowskie powinny być w stanie udzielić solidarnego wsparcia innym państwom członkowskim, nawet jeżeli nie są one bezpośrednio połączone gazociągiem, poprzez państwo trzecie, ani przez inne państwa członkowskie, pod warunkiem że państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie wyczerpało wszystkie środki rynkowe przewidziane w planie na wypadek sytuacji nadzwyczajnej, w tym zakupy LNG na rynku światowym. Należy zatem rozszerzyć obowiązek udzielania solidarnego wsparcia na niepołączone państwa członkowskie dysponujące instalacjami LNG, biorąc pod uwagę różnice między rynkiem i infrastrukturą gazociągową a rynkiem i infrastrukturą LNG, w tym statkami i gazowcami LNG, w zakresie nakładania obowiązków na operatorów, oraz biorąc pod uwagę brak uprawnień wykonawczych w odniesieniu do aktywów LNG, takich jak gazowce LNG, w tym możliwości zamiany gazu ziemnego i LNG, jeżeli na terytorium państwa członkowskiego udzielającego solidarnego wsparcia nie ma instalacji skraplania gazu.

¹ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 15 lipca 2021 r., *Niemcy przeciwko Polsce*, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

- (76) Gdy państwo członkowskie posiadające instalacje LNG udziela solidarnego wsparcia innemu państwu członkowskiemu, nie powinno ono ponosić odpowiedzialności za wąskie gardła lub inne potencjalne problemy, które mogą wystąpić poza jego własnym terytorium lub które wynikają z braku uprawnień wykonawczych w odniesieniu do statków LNG i gazowców LNG będących własnością operatora z państwa trzeciego, gdzie takie wąskie gardła lub inne problemy mogą mieć wpływ na rzeczywisty przepływ gazu i w ostateczności uniemożliwić dotarcie potrzebnej ilości gazu do państwa członkowskiego zwracającego się o solidarne wsparcie. W przypadku gdy państwo członkowskie udzielające solidarnego wsparcia nie posiada uprawnień wykonawczych, nie powinno ono ponosić odpowiedzialności za brak zamiany ładunku LNG i gazu ziemnego.
- (77) Wdrażając zasadę solidarności energetycznej, rozporządzeniem (UE) 2017/1938 wprowadzono mechanizm solidarności mający na celu zacieśnienie współpracy i zaufania między państwami członkowskimi w przypadku poważnego kryzysu. Aby ułatwić wdrożenie mechanizmu solidarności, państwa członkowskie muszą uzgodnić szereg kwestii technicznych, prawnych i finansowych w ramach uzgodnień dwustronnych, na podstawie art. 13 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2017/1938.

- (78) Mimo prawnego obowiązku zawarcia dwustronnych uzgodnień o solidarności do dnia 1 grudnia 2018 r. tylko kilka takich porozumień zostało sfinalizowanych, co stanowi zagrożenie dla realizacji prawnego obowiązku udzielenia solidarnego wsparcia w sytuacji nadzwyczajnej. Wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia w sprawie rynków wewnętrznych gazów odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru zawierał pierwszy wzór umowy o solidarności. Ponieważ jednak wzór ten opracowano przed inwazją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, z uwagi na bieżącą sytuację skrajnego niedoboru gazu i gwałtownie rosnących cen oraz pilną potrzebę wprowadzenia tymczasowych domyślnych zasad już na nadchodzącą zimę należy ustanowić tymczasowe ramy domyślnych zasad dotyczących zapewnienia wymaganych środków solidarnościowych na zasadzie odstępstwa od art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2017/1938, które są skuteczne i możliwe do szybkiego wdrożenia, nie zależą od długich negocjacji dwustronnych i są dostosowane do obecnej sytuacji wygórowanych cen i bardzo zmiennych cen gazu. Należy w szczególności wprowadzić jaśniejsze domyślne zasady dotyczące rekompensaty za koszty dostarczanego gazu oraz, w duchu solidarności między państwami członkowskimi, ograniczenia potencjalnych dodatkowych kosztów, które państwo członkowskie udzielające solidarnego wsparcia może naliczać. Przepisy dotyczące środków solidarnościowych na podstawie art. 13 rozporządzenia (UE) 2017/1938 powinny nadal mieć zastosowanie, chyba że wyraźnie postanowiono inaczej.

- (79) Solidarne wsparcie powinno co do zasady być udzielane za godziwą rekompensatą wypłacaną bezpośrednio przez państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie lub przez wyznaczone przez nie podmioty. Rekompensata powinna pokrywać cenę gazu, wszelkie faktyczne lub potencjalne koszty magazynowania, transport transgraniczny oraz koszty powiązane. Rekompensata powinna być sprawiedliwa, zarówno dla państw członkowskich zwracających się o solidarne wsparcie, jak i dla państw członkowskich udzielających solidarnego wsparcia.
- (80) Obecny kryzys prowadzi do poziomów cen i regularnych skoków cen, które znacznie wykraczają poza sytuację ewentualnego kryzysu dostaw w momencie przyjęcia rozporządzenia (UE) 2017/1938. Przy określaniu kwoty rekompensaty dla państw członkowskich udzielających solidarnego wsparcia należy zatem wziąć pod uwagę zmienność śróddzienną cen charakteryzującą rynek gazu w wyniku obecnego kryzysu gazowego. W oparciu o zasadę solidarności oraz w celu uniknięcia ustalania cen w skrajnych warunkach rynkowych problematyczne byłoby przyjęcie zmiennej śróddziennej ceny rynkowej jako podstawy dla domyślnej ceny środka solidarnościowego. Cena gazu powinna odzwierciedlać średnią cenę na rynku dnia następnego z dnia poprzedzającego wniosek o udzielenie solidarnego wsparcia w państwie członkowskim udzielającym solidarnego wsparcia. Biorąc powyższe pod uwagę, rekompensata nadal opiera się na cenie rynkowej, jak określono w zaleceniu Komisji (UE) 2018/177¹. Średnia cena na rynku dnia następnego jest bardziej niezależna od zmienności i bardzo wysokich cen kasowych w sytuacjach kryzysowych i jako taka ogranicza wszelkie niepożądane zachęty.

¹ Zalecenie Komisji (UE) 2018/177 z dnia 2 lutego 2018 r. dotyczące elementów, które należy zawrzeć w uzgodnieniach technicznych, prawnych i finansowych między państwami członkowskimi do celów stosowania mechanizmu solidarności na podstawie art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 dotyczącego środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego (D.U. L 32 z 6.2.2018, s. 52).

- (81) Jak podkreślono w zaleceniu (UE) 2018/177, koszt strat poniesionych przez sektor dotknięty ograniczeniami dostaw może zostać pokryty jedynie wówczas, gdy nie jest on odzwierciedlony w cenie gazu, jaką musi zapłacić państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie, a państwo członkowskie, które zwróciło się o solidarne wsparcie, nie powinno dwukrotnie wypłacać rekompensaty za te same koszty. Ze względu na wyjątkowe okoliczności, w których ceny gazu osiągnęły bezprecedensowy poziom, państwo członkowskie otrzymujące solidarne wsparcie nie powinno być automatycznie zobowiązane do pełnego pokrycia innych kosztów, takich jak odszkodowania lub koszty związane z postępowaniami sądowymi w państwie członkowskim udzielającym solidarnego wsparcia, chyba że w umowie o solidarność zostanie uzgodnione inne rozwiązanie. Doświadczenie pokazało, że jedną z głównych przeszkód w zawieraniu umów o solidarność jest zobowiązanie państwa członkowskiego otrzymującego solidarne wsparcie do ponoszenia pełnego ryzyka finansowego w odniesieniu do wszystkich bezpośrednich lub pośrednich kosztów, które mogłyby obejmować rekompensata za zastosowanie środków solidarnościowych. Nieograniczona odpowiedzialność powinna zatem zostać złagodzona w domyślnych zasadach dotyczących umów o solidarność, aby umożliwić jak najszybsze zawarcie pozostałych umów, ponieważ umowy te stanowią podstawę rozporządzenia (UE) 2017/1938 i odzwierciedlają unijną zasadę solidarności energetycznej. W zakresie, w jakim rekompensata kosztów pośrednich nie przekracza 100 % ceny gazu, jest uzasadniona i nie jest objęta ceną gazu, koszty te powinny być pokrywane przez państwo członkowskie otrzymujące solidarne wsparcie.

Jeżeli jednak koszty, których dotyczy wnioski o rekompensatę, przekraczają 100 % ceny gazu, Komisja powinna, po konsultacji z odpowiednimi właściwymi organami, ustalić godziwą rekompensatę i w związku z tym mieć możliwość sprawdzenia, czy właściwe jest ograniczenie jej wysokości. Komisja powinna zatem mieć możliwość dopuszczania rekompensat innych niż przewidziano w rozporządzeniu (UE) 2017/1938, w indywidualnych przypadkach i z uwzględnieniem szczególnych okoliczności danej sprawy, w tym środków mających na celu oszczędzanie gazu i zmniejszenie zapotrzebowania na gaz, i zasady solidarności energetycznej. W swojej ocenie Komisja powinna należycie uwzględnić unikanie nadmiernych kosztów pośrednich wynikających z ograniczenia dostaw dla odbiorców gazu lub z odłączenia odbiorców gazu.

- (82) Przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące wypłaty rekompensaty za środki solidarnościowe między państwami członkowskimi pozostają bez uszczerbku dla zasad odpowiedzialności odszkodowawczej wynikających z krajowego prawa konstytucyjnego.

- (83) Zawieranie uzgodnień o solidarności z sąsiadującymi państwami członkowskimi, zgodnie z wymogami art. 13 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2017/1938, jest najwłaściwszym instrumentem realizacji obowiązku zapewnienia środków solidarnościowych na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia. W związku z tym państwa członkowskie powinny mieć możliwość odstąpienia od domyślnych zasad rekompensaty określonych w niniejszym rozporządzeniu, jeżeli w umowie o solidarności uzgodnią inne zasady. W szczególności państwa członkowskie powinny zachować możliwość dwustronnego uzgadniania dodatkowej rekompensaty pokrywającej inne koszty, takie jak pełne koszty poniesione w związku z obowiązkiem wypłaty odszkodowania w państwie członkowskim udzielającym solidarnego wsparcia, w tym straty poniesione przez sektor dotknięty ograniczeniami dostaw. W dwustronnych umowach o solidarności takie koszty wykraczające poza cenę gazu można objąć rekompensatą, jeżeli krajowe ramy prawne przewidują obowiązek zapłaty odszkodowania na rzecz sektora dotkniętego ograniczeniami dostaw, w tym za straty ekonomiczne.
- (84) Ponieważ domyślny mechanizm solidarnego wsparcia jest środkiem stosowanym w ostateczności, powinno je uruchomić wyłącznie państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie w sytuacji, gdy rynek nie jest w stanie zaoferować niezbędnych ilości gazu, w tym LNG i oferowanych dobrowolnie przez odbiorców niechronionych, w celu zaspokojenia popytu ze strony odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia. Na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1938 państwa członkowskie są zobowiązane wyczerpać wszystkie środki przewidziane w swoich planach na wypadek sytuacji nadzwyczajnej, obejmujące przymusowe ograniczenia dostaw do poziomu odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia.

- (85) Pilny charakter i konsekwencje ewentualnego uruchomienia mechanizmu solidarności powinny pociągać za sobą ścisłą współpracę między państwami członkowskimi, których to dotyczy, Komisją i właściwymi podmiotami zarządzającymi w sytuacji kryzysowej wyznaczonymi przez państwa członkowskie zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. g) rozporządzenia (UE) 2017/1938. Wniosek o wsparcie powinien zatem zostać przekazany wszystkim stronom w odpowiednim czasie i zawierać minimalny zestaw elementów, co umożliwi państwom członkowskim udzielającym solidarnego wsparcia niezwłoczną odpowiedź. Odpowiedź państwa członkowskiego udzielającego solidarnego wsparcia powinna zawierać informacje na temat ilości gazu, która może zostać dostarczona do państwa członkowskiego zwracającego się o solidarne wsparcie, w tym również ilości, które mogą zostać uwolnione w przypadku zastosowania instrumentów nierynkowych. Państwa członkowskie mogą poczynić dodatkowe ustalenia techniczne i koordynacyjne, aby ułatwić terminową odpowiedź na wniosek o udzielenie solidarnego wsparcia. Udzielając solidarnego wsparcia, państwa członkowskie i ich właściwe organy powinny zapewnić bezpieczeństwo operacyjne i niezawodność sieci.
- (86) Państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie powinno mieć możliwość otrzymania solidarnego wsparcia od wielu państw członkowskich. Domyślny mechanizm solidarności powinien być uruchamiany wyłącznie w przypadku, gdy państwo członkowskie udzielające solidarnego wsparcia nie zawarło dwustronnych ustaleń z państwem członkowskim zwracającym się o solidarne wsparcie. W przypadku dwustronnych uzgodnień między państwem członkowskim zwracającym się o solidarne wsparcie a państwem członkowskim udzielającym solidarnego wsparcia takie ustalenia powinny mieć pierwszeństwo i mieć zastosowanie w relacjach między tymi państwami.

- (87) Komisja powinna mieć możliwość monitorowania stosowania domyślnego mechanizmu solidarności oraz, w razie konieczności, powinna mieć możliwość udzielenia pomocy w kojarzeniu wniosków z ofertami wsparcia. W tym celu Komisja powinna udostępnić interaktywną platformę, która powinna służyć jako wzór i umożliwiać ciągle składanie wniosków o udzielenie solidarnego wsparcia w czasie rzeczywistym oraz ich powiązanie z odpowiednimi dostępnymi ilościami.
- (88) Państwa członkowskie i umawiające się strony Wspólnoty Energetycznej mogą również zawierać dobrowolne uzgodnienia dotyczące stosowania środków solidarnościowych.
- (89) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹.
- (90) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie natomiast możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

Rozdział I

Przedmiot i definicje

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia tymczasowe przepisy dotyczące:
 - a) szybkiego utworzenia usługi umożliwiającej agregację zapotrzebowania i wspólne zakupy gazu przez przedsiębiorstwa z siedzibą w Unii;
 - b) platformy rezerwacyjnej zdolności na rynku wtórnym i platformy na rzecz przejrzystości w dziedzinie instalacji LNG i magazynów gazu; oraz
 - c) zarządzania ograniczeniami w sieciach przesyłowych gazowych.

2. Niniejsze rozporządzenie wprowadza tymczasowe mechanizmy ochrony obywateli i gospodarki przed nadmiernie wysokimi cenami poprzez ustanowienie tymczasowego mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną mającego zastosowanie w przypadku nadmiernych wahań cen oraz doraźnego poziomu odniesienia dla LNG, który ma zostać opracowany przez Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER)

3. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się tymczasowe środki, na wypadek stanu nadzwyczajnego dotyczącego gazu w celu sprawiedliwej transgranicznej dystrybucji gazu, zabezpieczenia dostaw gazu dla najbardziej krytycznych odbiorców oraz zapewnienia realizacji transgranicznych środków solidarnościowych.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „przedsiębiorstwo gazowe” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która prowadzi co najmniej jeden z następujących rodzajów działalności: działalność w zakresie produkcji, działalność przesyłową, działalność dystrybucyjną, działalność w zakresie dostaw, w zakresie zakupu lub magazynowania gazu ziemnego, w tym skroplonego gazu ziemnego (LNG), i która odpowiada za zadania handlowe, techniczne lub w zakresie utrzymania dotyczące tych rodzajów działalności, ale nie obejmuje odbiorców końcowych;
- 2) „instalacja LNG” oznacza terminal wykorzystywany do skraplania gazu ziemnego lub importu, wyładunku i regazyfikacji LNG oraz obejmujący usługi pomocnicze i instalacje tymczasowego magazynowania niezbędne do procesu regazyfikacji, a następnie dostarczania gazu do systemu przesyłowego, ale z wyłączeniem jakiegokolwiek części terminali LNG używanej do magazynowania;
- 3) „magazyn gazu” oznacza instalację używaną do magazynowania gazu ziemnego, będącą własnością przedsiębiorstwa gazowego lub eksploatowaną przez nie, wraz z częścią instalacji LNG używaną do magazynowania, ale z wyłączeniem części używanej do działalności produkcyjnej oraz z wyłączeniem instalacji przeznaczonych wyłącznie dla operatorów systemów przesyłowych do realizacji ich zadań;
- 4) „dostawca usług” oznacza przedsiębiorstwo z siedzibą w Unii, któremu Komisja powierzyła – w drodze postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1046 – zorganizowanie wspólnych zakupów i realizację zadań określonych w art. 7 niniejszego rozporządzenia;

- 5) „narzędzie informatyczne” oznacza narzędzie informatyczne, poprzez które dostawca usług, agreguje zapotrzebowanie przedsiębiorstw gazowych i przedsiębiorstw zużywających gaz oraz zbiera oferty od dostawców lub producentów gazu ziemnego w celu zaspokojenia tego zagregowanego zapotrzebowania;
- 6) „obrot LNG” oznacza oferty kupna i sprzedaży LNG lub transakcje, których przedmiotem jest zakup lub sprzedaż LNG:
- a) które specyfikują dostawę w Unii;
 - b) które skutkują dostawą w Unii; lub
 - c) w ramach których jeden kontrahent dokonuje regazyfikacji LNG w terminalu w Unii;
- 7) „dane dotyczące rynku LNG” oznaczają ewidencję ofert kupna i sprzedaży lub transakcji dotyczących obrotu LNG wraz z odpowiednimi informacjami określonymi w art. 21 ust. 1;
- 8) „uczestnik rynku LNG” oznacza osobę fizyczną lub prawną – niezależnie od jej miejsca uzyskania zdolności prawnej lub miejsca zamieszkania – która zajmuje się obrotem LNG;
- 9) „oszacowanie ceny LNG” oznacza określenie dziennej ceny referencyjnej obrotu LNG zgodnie z metodą, którą określi ACER;
- 10) „poziom odniesienia dla LNG” oznacza określenie spreadu między dziennym oszacowaniem ceny LNG a ceną rozliczeniową dla kontraktu TTF Gas Futures o najbliższym terminie wygaśnięcia ustalaną codziennie przez ICE Endex Markets B.V.;

- 11) „system obrotu” oznacza którekolwiek z poniższych:
- a) „rynek regulowany” zdefiniowany w art. 4 ust. 1 pkt 21 dyrektywy 2014/65/UE;
 - b) „wielostronną platformę obrotu” zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 pkt 22 dyrektywy 2014/65/UE;
 - c) „zorganizowaną platformę obrotu” zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 pkt 23 dyrektywy 2014/65/UE;
- 12) „energetyczny towarowy instrument pochodny” oznacza towarowy instrument pochodny zdefiniowany w art. 2 ust. 1 pkt 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014¹ – będący przedmiotem obrotu w systemie obrotu – którego instrumentem bazowym jest energia elektryczna lub gaz i którego termin wygaśnięcia nie przekracza 12 miesięcy;
- 13) „właściwy organ”, o ile nie określono inaczej, oznacza właściwy organ zdefiniowany w art. 4 ust. 1 pkt 26 dyrektywy 2014/65/UE;
- 14) „krytyczna ilość gazu wymagana do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej” oznacza maksymalne zużycie gazu, którego sektor energetyczny potrzebuje do zapewnienia wystarczalności w najbardziej pesymistycznym scenariuszu symulowanym w ramach oceny wystarczalności zimowej przeprowadzanej na podstawie art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/941²;

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/941 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej i uchylające dyrektywę 2005/89/WE (Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 1).

- 15) „odbiorca chroniony” oznacza odbiorcę chronionego zdefiniowanego w art. 2 pkt 5 rozporządzenia (UE) 2017/1938;
- 16) „odbiorca chroniony w ramach solidarnego wsparcia” oznacza odbiorcę chronionego w ramach solidarnego wsparcia, zdefiniowanego w art. 2 pkt 6 rozporządzenia (UE) 2017/1938.

Rozdział II

Lepsza koordynacja zakupów gazu

SEKCJA 1

KOORDYNACJA ZAKUPÓW GAZU W UNII

Artykuł 3

Przejrzystość i wymiana informacji

1. Wyłącznie do celu lepszej koordynacji przedsiębiorstwa gazowe, przedsiębiorstwa zużywające gaz z siedzibą w Unii lub organy państw członkowskich, które zamierzają ogłosić przetarg na zakup gazu lub przystąpić do negocjacji z producentami lub dostawcami gazu ziemnego z państw trzecich w sprawie zakupu gazu w ilości powyżej 5 TWh/rok, informują Komisję i, w stosownych przypadkach, państwo członkowskie, w którym te przedsiębiorstwa mają siedzibę, o zawarciu umowy na dostawy gazu lub protokołu ustaleń lub o ogłoszeniu przetargu na zakup gazu.

Powiadomienia zgodnie z akapitem pierwszym dokonuje się co najmniej sześć tygodni przed zamierzonym zawarciem umowy na dostawę gazu lub protokołu ustaleń lub zamierzonym ogłoszeniem przetargu na zakup gazu lub – w przypadku gdy negocjacje rozpoczną się bliżej daty podpisania umowy – nie później niż dwa tygodnie przed zamierzonym zawarciem umowy lub protokołu ustaleń lub ogłoszeniem przetargu. Takie powiadomienie ogranicza się do następujących podstawowych informacji:

- a) tożsamość kontrahenta lub kontrahentów lub cel przetargu na zakup gazu;
- b) odnośne ilości;
- c) odnośne terminy; oraz
- d) w stosownych przypadkach – informacje o dostawcy usług organizującym takie zakupy lub przetargi w imieniu państwa członkowskiego.

2. Jeżeli Komisja uzna, że dalsza koordynacja w odniesieniu do ogłoszenia przetargu na zakup gazu lub planowanych zakupów gazu przez przedsiębiorstwa gazowe lub przedsiębiorstwa zużywające gaz z siedzibą w Unii lub przez organy państw członkowskich może usprawnić funkcjonowanie wspólnych zakupów lub że ogłoszenie przetargu na zakup gazu lub planowane zakupy gazu mogą mieć negatywny wpływ na rynek wewnętrzny, na bezpieczeństwo dostaw lub na solidarność energetyczną, Komisja może skierować do przedsiębiorstw gazowych lub przedsiębiorstw zużywających gaz z siedzibą w Unii lub do organów państw członkowskich zalecenie rozważenia odpowiednich środków. W takim przypadku Komisja, w stosownych przypadkach, informuje państwo członkowskie, w którym przedsiębiorstwo ma siedzibę.
3. Komisja informuje Radę Sterującą *ad hoc*, o której mowa w art. 4, przed wydaniem zalecenia, o którym mowa w ust. 2.
4. Przekazując Komisji informacje zgodnie z ust. 1, podmioty przekazujące informacje mogą wskazać, czy którekolwiek z informacji, handlowych lub innych, których ujawnienie może spowodować szkodę dla działalności zaangażowanych stron, mają być traktowane jako poufne oraz czy przekazane informacje mogą zostać udostępnione innym państwom członkowskim.

5. Wnioski o zastrzeżenie poufności na podstawie niniejszego artykułu nie ograniczają dostępu samej Komisji do informacji poufnych. Komisja zapewnia, aby dostęp do informacji poufnych był ściśle ograniczony do tych służb Komisji, dla których dostęp do tych informacji jest bezwzględnie niezbędny. Przedstawiciele Komisji przetwarzają takie informacje z zachowaniem należytej poufności.
6. Bez uszczerbku dla art. 346 TFUE informacje, które są poufne, wymienia się z Komisją i innymi właściwymi organami tylko wtedy, gdy taka wymiana jest niezbędna do stosowania niniejszego rozporządzenia. Informacje będące przedmiotem wymiany ogranicza się do tego, co jest istotne i proporcjonalne do celów takiej wymiany. W toku takiej wymiany informacji zachowuje się poufność tych informacji oraz chroni się bezpieczeństwo i interesy handlowe podmiotów objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia oraz stosuje skuteczne instrumenty fizycznej ochrony danych. Wszystkie serwery i informacje muszą być fizycznie zlokalizowane i przechowywane na terytorium Unii.

Artykuł 4

Rada Sterująca ad hoc

1. Ustanawia się Radę Sterującą *ad hoc* w celu ułatwiania koordynacji agregacji zapotrzebowania i wspólnych zakupów.

2. Komisja ustanawia Radę Sterującą *ad hoc* w terminie sześciu tygodni od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. W jej skład wchodzi po jednym przedstawicielu każdego państwa członkowskiego i przedstawiciel Komisji. Przedstawiciele umawiających się stron Wspólnoty Energetycznej mogą – na zaproszenie Komisji – brać udział w pracach Rady Sterującej *ad hoc* w odniesieniu do wszystkich kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. Zebraniom Rady Sterującej *ad hoc* przewodniczy Komisja.
3. Rada Sterująca *ad hoc* przyjmuje swój regulamin wewnętrzny kwalifikowaną większością głosów w terminie miesiąca od jej ustanowienia.
4. Komisja przeprowadza konsultacje z Radą Sterującą *ad hoc* w sprawie projektu zalecenia przedłożonego przez Komisję na podstawie art. 3 ust. 2, w szczególności w sprawie tego, czy odnośne zakupy gazu lub przetarg na zakup gazu zwiększają bezpieczeństwo dostaw w Unii i są zgodne z zasadą solidarności energetycznej.
5. Komisja przekazuje także Radzie Sterującej *ad hoc* informacje na temat wpływu udziału przedsiębiorstw we wspólnych zakupach organizowanych przez dostawcę usług na bezpieczeństwo dostaw w Unii i, w stosownych przypadkach, na solidarność energetyczną.
6. W przypadku gdy członkom Rady Sterującej *ad hoc* przekazywane są informacje poufne zgodnie z art. 3 ust. 6, traktują oni takie informacje z zachowaniem należytej poufności. Informacje będące przedmiotem wymiany ogranicza się do tego, co jest istotne i proporcjonalne do celów takiej wymiany.

SEKCJA 2

AGREGACJA ZAPOTRZEBOWANIA I WSPÓLNE ZAKUPY

Artykuł 5

Umowa o świadczenie usług na czas określony zawarta z dostawcą usług

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 176 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 Komisja zleca świadczenie niezbędnych usług w drodze postępowania o udzielenie zamówienia na mocy rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 podmiotowi z siedzibą w Unii, który działa jako dostawca usług w celu realizacji zadań określonych w art. 7 niniejszego rozporządzenia.
2. Umowa o świadczenie usług zawarta z wybranym dostawcą usług określa własność informacji uzyskanych przez dostawcę usług i przewiduje możliwość przekazania tych informacji Komisji w momencie rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o świadczenie usług.
3. Komisja określa w umowie o świadczenie usług praktyczne aspekty działania dostawcy usług, w tym używanie narzędzia informatycznego, środki bezpieczeństwa, walutę lub waluty, system płatności i zobowiązania.
4. W umowie o świadczenie usług zawartej z dostawcą usług zastrzega się dla Komisji prawo do monitorowania i kontroli dostawcy usług. W tym celu Komisji przysługuje pełny dostęp do informacji będących w posiadaniu dostawcy usług.

5. Komisja może zwrócić się do dostawcy usług o przekazanie wszelkich informacji niezbędnych do realizacji zadań określonych w art. 7 oraz niezbędnych, aby umożliwić Komisji weryfikację, czy przedsiębiorstwa gazowe i przedsiębiorstwa zużywające gaz wypełniają obowiązki wynikające z art. 10.

Artykuł 6

Kryteria wyboru dostawcy usług

1. Dostawca usług jest wybierany przez Komisję na podstawie następujących kryteriów kwalifikowalności:
- a) dostawca usług ma siedzibę i centralę operacyjną na terytorium państwa członkowskiego;
 - b) dostawca usług ma doświadczenie w zakresie transakcji transgranicznych;
 - c) dostawca usług nie może:
 - (i) być objęty unijnymi środkami ograniczającymi przyjętymi na podstawie art. 215 TFUE, w szczególności unijnymi środkami ograniczającymi przyjętymi w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie lub działaniami podważającymi integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażającymi;

- (ii) być bezpośrednio lub pośrednio własnością osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów objętych takimi unijnymi środkami ograniczającymi, być bezpośrednio lub pośrednio kontrolowany przez te osoby, podmioty lub organy ani działać w ich imieniu lub pod ich kierownictwem; ani
- (iii) być bezpośrednio lub pośrednio własnością Federacji Rosyjskiej lub jej rządu, lub jakichkolwiek rosyjskich osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów z siedzibą w Rosji, być bezpośrednio lub pośrednio przez nie kontrolowany ani działać w ich imieniu lub pod ich kierownictwem.

2. Bez uszczerbku dla innych obowiązków w zakresie należytej staranności wprowadza się między Komisją a dostawcą usług zobowiązania umowne w celu zapewnienia, aby wykonując swoje zadania zgodnie z art. 7, dostawca usług nie udostępniał, bezpośrednio lub pośrednio, żadnych środków finansowych ani zasobów gospodarczych osobom fizycznym lub prawnym, podmiotom lub organom lub na rzecz osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów, które:

- a) są objęte unijnymi środkami ograniczającymi przyjętymi na podstawie art. 215 TFUE, w szczególności unijnymi środkami ograniczającymi przyjętymi w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie lub działaniami podważającymi integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażającymi;

- b) są bezpośrednio lub pośrednio własnością osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów objętych takimi unijnymi środkami ograniczającymi, są bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez te osoby, podmioty lub organy lub działają w ich imieniu lub pod ich kierownictwem; lub
 - c) są bezpośrednio lub pośrednio własnością Federacji Rosyjskiej lub jej rządu, lub jakichkolwiek rosyjskich osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów z siedzibą w Rosji, są bezpośrednio lub pośrednio przez nie kontrolowane lub działają w ich imieniu lub pod ich kierownictwem.
3. Dostawca usług nie może być częścią przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo – prowadzącego działalność w zakresie produkcji lub dostaw gazu ziemnego – o którym mowa w art. 2 pkt 20 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE¹, z wyjątkiem podmiotu rozdzielonego zgodnie z rozdziałem IV tej dyrektywy.
4. Komisja określa kryteria wyboru i udzielania zamówień, uwzględniając między innymi następujące kryteria, które zostaną określone w zaproszeniu do składania ofert:
- a) poziom doświadczenia w organizowaniu i prowadzeniu postępowań przetargowych lub aukcji dotyczących gazu ziemnego lub powiązanych usług, takich jak usługi transportowe, przy pomocy specjalnych narzędzi informatycznych;

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94).

- b) poziom doświadczenia w dostosowywaniu postępowań przetargowych lub aukcji do różnych potrzeb, takich jak ukierunkowanie geograficzne lub harmonogram;
- c) poziom doświadczenia w opracowywaniu narzędzi informatycznych do agregacji zapotrzebowania ze strony wielu uczestników oraz kojarzenia zapotrzebowania i podaży;
- d) poziom bezpieczeństwa systemu informatycznego, w szczególności pod względem ochrony danych i bezpieczeństwa internetu; oraz
- e) zdolność do identyfikacji i akredytacji uczestników jako podmiotów prawnych, jak i pod względem zdolności finansowej.

Artykuł 7

Zadania dostawcy usług

1. Dostawca usług organizuje agregację zapotrzebowania i wspólne zakupy oraz, w szczególności:
 - a) agreguje zapotrzebowanie przedsiębiorstw gazowych i przedsiębiorstw zużywających gaz przy pomocy narzędzia informatycznego;

- b) zbiera oferty od dostawców lub producentów gazu ziemnego w celu zaspokojenia zagregowanego zapotrzebowania przy pomocy narzędzia informatycznego;
- c) przydziela prawa dostępu do podaży, z uwzględnieniem proporcjonalnego podziału oferowanych ilości gazu między mniejszymi i większymi uczestnikami wśród przedsiębiorstw gazowych i przedsiębiorstw zużywających gaz uczestniczących w agregowaniu zapotrzebowania. W przypadku gdy zagregowane zapotrzebowanie przekracza otrzymane oferty dostaw, przydział praw dostępu jest proporcjonalny do zapotrzebowania zadeklarowanego przez przedsiębiorstwa uczestniczące na etapie agregacji zapotrzebowania w odniesieniu do danego czasu i lokalizacji;
- d) weryfikuje, akredytuje i rejestruje użytkowników narzędzia informatycznego; oraz
- e) świadczy na rzecz użytkowników narzędzia informatycznego lub Komisji wszelkie usługi pomocnicze, w tym usługi mające na celu ułatwienie zawierania umów, niezbędne do prawidłowego wykonania operacji zgodnie z umową o świadczenie usług, o której mowa w art. 5.

2. Warunki związane z zadaniami dostawcy usług, zwłaszcza dotyczące rejestracji użytkowników, publikacji i sprawozdawczości, określa się w umowie o świadczenie usług, o której mowa w art. 5.

Artykuł 8

Udział w agregacji zapotrzebowania i wspólnych zakupach

1. Udział w agregacji zapotrzebowania i wspólnych zakupach jest otwarty i przejrzysty dla wszystkich przedsiębiorstw gazowych i przedsiębiorstw zużywających gaz z siedzibą na terytorium Unii niezależnie od żądanej ilości. Z udziału w agregacji zapotrzebowania i wspólnych zakupach wykluczone są, w roli dostawców, producentów i nabywców, przedsiębiorstwa gazowe i przedsiębiorstwa zużywające gaz, które:
 - a) są objęte unijnymi środkami ograniczającymi przyjętymi na podstawie art. 215 TFUE, w szczególności unijnymi środkami ograniczającymi przyjętymi w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie lub działaniami podważającymi integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażającymi;
 - b) są bezpośrednio lub pośrednio własnością osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów objętych takimi unijnymi środkami ograniczającymi, są bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez te osoby, podmioty lub organy lub działają w ich imieniu lub pod ich kierownictwem; lub
 - c) są bezpośrednio lub pośrednio własnością Federacji Rosyjskiej lub jej rządu, lub jakichkolwiek rosyjskich osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów z siedzibą w Rosji, są bezpośrednio lub pośrednio przez nie kontrolowane lub działają w ich imieniu lub pod ich kierownictwem.

2. Wprowadza się zobowiązania umowne w celu zapewnienia, aby żadne środki finansowe ani zasoby gospodarcze wynikające z udziału w procesie wspólnych zakupów organizowanych przez dostawcę usług nie były udostępniane, bezpośrednio lub pośrednio, osobom fizycznym lub prawnym, podmiotom lub organom lub na rzecz osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów, które:
- a) są objęte unijnymi środkami ograniczającymi przyjętymi na podstawie art. 215 TFUE, w szczególności unijnymi środkami ograniczającymi przyjętymi w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie lub działaniami podważającymi integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażającymi;
 - b) są bezpośrednio lub pośrednio własnością osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów objętych takimi unijnymi środkami ograniczającymi, są bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez te osoby, podmioty lub organy lub działają w ich imieniu lub pod ich kierownictwem; lub
 - c) są bezpośrednio lub pośrednio własnością Federacji Rosyjskiej lub jej rządu, lub jakichkolwiek rosyjskich osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów z siedzibą w Rosji, są bezpośrednio lub pośrednio przez nie kontrolowane lub działają w ich imieniu lub pod ich kierownictwem.
3. Państwa członkowskie lub inne zainteresowane strony mogą, w stosownych przypadkach, udzielać wsparcia płynności, w tym gwarancji, uczestnikom procesu wspólnych zakupów organizowanych przez dostawcę usług, zgodnie z zasadami pomocy państwa. Może to obejmować gwarancje pokrycia potrzeb w zakresie zabezpieczenia lub pokrycia ryzyka dodatkowych kosztów w następstwie niewypłacalności innych nabywców w ramach tej samej umowy wspólnego zakupu.

4. Przedsiębiorstwa gazowe i przedsiębiorstwa zużywające gaz z siedzibą w umawiających się stronach Wspólnoty Energetycznej mogą uczestniczyć w agregacji zapotrzebowania i wspólnych zakupach, pod warunkiem że istnieją niezbędne środki lub uzgodnienia umożliwiające im udział w agregacji zapotrzebowania i wspólnych zakupach na podstawie przepisów niniejszej sekcji.

Artykuł 9

Dostawy gazu ziemnego wyłączone ze wspólnych zakupów

Ze wspólnych zakupów wyłącza się dostawy gazu ziemnego pochodzące z Federacji Rosyjskiej, w tym dostawy gazu ziemnego wprowadzane do państw członkowskich lub umawiających się stron Wspólnoty Energetycznej przez następujące punkty wejścia:

- a) Greifswald
- b) Lubmin II
- c) Imatra
- d) Narwa (Narva)
- e) Värskä
- f) Luhamäe
- g) Szaki (Šakiai)

- h) Kotłouka (Kotlovka)
- i) Kondratki
- j) Wysokoje
- k) Tietierowka
- l) Mozyrz (Mozyr)
- m) Kobryń (Kobryn)
- n) Sudża (Sudzha) (RU) / Ukraina
- o) Biełgorod (Belgorod) (RU) / Ukraina
- p) Wałujki (Valuyki) (RU) / Ukraina
- q) Serebrianka (Serebryanka) (RU) / Ukraina
- r) Pisariewka (Pisarevka) (RU) / Ukraina
- s) Sochranowka (Sokhranovka) (RU) / Ukraina
- t) Prochorowka (Prokhorovka) (RU) / Ukraina
- u) Płatowo (Platovo) (RU) / Ukraina
- v) Strandża (Strandzha) 2 (BG) / Malkoclar (TR).

Artykuł 10

Obowiązkowe korzystanie z pośrednictwa dostawcy usług

1. Państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby podlegające ich jurysdykcji przedsiębiorstwa gazowe i przedsiębiorstwa zużywające gaz uczestniczyły w procesie agregacji zapotrzebowania organizowanym przez dostawcę usług jako jeden z możliwych sposobów osiągnięcia celów w zakresie napełnienia, o których mowa w art. 6a i 20 rozporządzenia (UE) 2017/1938.
2. Państwa członkowskie posiadające podziemne magazyny gazu wymagają, aby udział (pod względem ilości) przedsiębiorstw gazowych i przedsiębiorstw zużywających gaz podlegających ich jurysdykcji w procesie agregacji zapotrzebowania organizowanym przez dostawcę usług wynosił co najmniej 15 % całkowitej ilości niezbędnej do osiągnięcia celów w zakresie napełnienia, o których mowa w art. 6c i 20 rozporządzenia (UE) 2017/1938.
3. Państwa członkowskie nieposiadające podziemnych magazynów gazu wymagają, aby udział (pod względem ilości) przedsiębiorstw gazowych i przedsiębiorstw zużywających gaz podlegających ich jurysdykcji w procesie agregacji zapotrzebowania organizowanym przez dostawcę usług wynosił co najmniej 15 % ilości odpowiadającej transgranicznym celom w zakresie napełnienia, o których mowa w art. 6c i 20 rozporządzenia (UE) 2017/1938.

4. Przedsiębiorstwa gazowe i przedsiębiorstwa zużywające gaz uczestniczące w obowiązkowej agregacji zapotrzebowania mogą zdecydować, by nie kupować gazu po procesie agregacji. Zakupiony gaz może być wykorzystywany do celów innych niż napełnianie magazynów.

Artykuł 11

Konsorcjum na rzecz zakupu gazu

Przedsiębiorstwa gazowe i przedsiębiorstwa zużywające gaz uczestniczące w agregacji zapotrzebowania zorganizowanej przez dostawcę usług mogą, w przejrzysty sposób, koordynować warunki umowy zakupu lub korzystać z umów wspólnego zakupu w celu uzyskania lepszych warunków u swoich dostawców, pod warunkiem że jest to zgodne z prawem Unii, w tym z unijnym prawem konkurencji, w szczególności z art. 101 i 102 TFUE, co Komisja może stwierdzić w drodze decyzji na podstawie art. 10 rozporządzenia (WE) nr 1/2003, a także z wymogiem przejrzystości na podstawie art. 3 tego rozporządzenia.

SEKCJA 3

ŚRODKI MAJĄCE NA CELU ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTANIA INSTALACJI LNG, MAGAZYNÓW GAZU I GAZOCIĄGÓW

Artykuł 12

Platforma rezerwacyjna zdolności na rynku wtórnym dla użytkowników instalacji LNG i użytkowników magazynów gazu

Użytkownicy instalacji LNG i użytkownicy magazynów gazu, którzy chcą odsprzedać swoją zakontraktowaną zdolność na rynku wtórnym w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009¹, są do tego uprawnieni. Do dnia ... [dwa miesiące od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] operatorzy instalacji LNG i operatorzy magazynów gazu, indywidualnie lub na poziomie regionalnym, ustanawiają przejrzystą i niedyskryminującą platformę rezerwacyjną umożliwiającą użytkownikom instalacji LNG i użytkownikom magazynów gazu odsprzedaż ich zakontraktowanej zdolności na rynku wtórnym lub korzystają od tej daty z takiej już istniejącej platformy.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 36).

Artykuł 13

Platformy na rzecz przejrzystości w dziedzinie instalacji LNG i magazynów gazu

1. Do dnia ...[dwa miesiące od daty wejścia w życie rozporządzenia] operatorzy instalacji LNG i operatorzy magazynów gazu publikują, w przejrzysty i przyjazny dla użytkownika sposób wszelkie informacje wymagane na mocy art. 19 rozporządzenia (WE) nr 715/2009 na temat, odpowiednio, europejskiej platformy na rzecz przejrzystości w dziedzinie LNG i europejskiej platformy na rzecz przejrzystości w dziedzinie magazynowania. Organy regulacyjne mogą zobowiązać tych operatorów do podawania do wiadomości publicznej wszelkich dodatkowych informacji mających znaczenie dla użytkowników systemu.
2. Instalacje LNG, w odniesieniu do których na podstawie art. 36 dyrektywy 2009/73/WE przyznano zwolnienie ze stosowania przepisów gwarantujących dostęp stron trzecich, oraz operatorzy magazynów gazu ziemnego w ramach systemu negocjowanego dostępu stron trzecich, o którym mowa w art. 33 ust. 3 tej dyrektywy, podają do wiadomości publicznej ostateczne taryfy za korzystanie z infrastruktury do dnia ... [miesiąc od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Artykuł 14

Skuteczniejsze wykorzystanie zdolności przesyłowych

1. Operatorzy systemów przesyłowych oferują nie w pełni wykorzystaną zakontraktowaną zdolność ciągłą w punktach połączeń wzajemnych i wirtualnych punktach połączeń wzajemnych jako miesięczny produkt z zakresu zdolności oraz jako dobowe i śróddzienne produkty z zakresu zdolności w danym miesiącu w przypadku niepełnego wykorzystania na podstawie ust. 2.
2. Zakontraktowaną zdolność ciągłą uznaje się za nie w pełni wykorzystaną, jeżeli w poprzedzającym miesiącu kalendarzowym użytkownik sieci wykorzystał lub zaoferował średnio mniej niż 80 % zarezerwowanej zdolności ciągłej w punkcie połączeń wzajemnych lub wirtualnym punkcie połączeń wzajemnych. Operator systemu przesyłowego monitoruje niewykorzystaną zdolność i informuje użytkownika sieci o ilości zdolności, która ma zostać cofnięta w stosownym punkcie połączeń wzajemnych lub wirtualnym punkcie połączeń wzajemnych, najpóźniej przed powiadomieniem o ilości zdolności, która ma zostać zaoferowana w ramach zbliżającej się cyklicznej aukcji zdolności miesięcznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/459.
3. Ilość zdolności, która ma zostać zaoferowana, jest równa różnicy między średnim wykorzystaniem w poprzednim miesiącu kalendarzowym a 80 % zdolności ciągłej, którą zakontraktowano na okres dłuższy niż miesiąc.
4. Przy alokacji zdolności dostępna zdolność oferowana na aukcji zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/459 ma pierwszeństwo przed nie w pełni wykorzystaną zdolnością, która trafia na aukcję na podstawie ust. 2.

5. Jeżeli nie w pełni wykorzystana zdolność oferowana przez operatora systemu przesyłowego zostanie sprzedana, zostaje ona cofnięta pierwotnemu posiadaczowi zakontraktowanej zdolności. Pierwotny posiadacz może korzystać z cofniętej zdolności ciągłej na zasadzie przerywanej.
6. Użytkownik sieci zachowuje swoje prawa i obowiązki na mocy umowy dotyczącej zdolności, dopóki zdolność nie zostanie ponownie przydzielona przez operatora systemu przesyłowego i w zakresie, w jakim nie zostanie ponownie przydzielona przez operatora systemu przesyłowego.
7. Przed zaoferowaniem nie w pełni wykorzystanej zdolności ciągłej zgodnie z niniejszym artykułem operator systemu przesyłowego analizuje potencjalne skutki w każdym punkcie połączeń wzajemnych i informuje właściwy krajowy organ regulacyjny. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1–6 niniejszego artykułu i niezależnie od tego, czy te punkty połączeń wzajemnych są przeciążone, krajowe organy regulacyjne mogą podjąć decyzję o wprowadzeniu jednego z następujących mechanizmów we wszystkich punktach połączeń wzajemnych:
 - a) mechanizmu oferowania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać” zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/459 i z uwzględnieniem pkt 2.2.3 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 715/2009;
 - b) mechanizmu nadsubskrypcji i wykupu zgodnie z pkt 2.2.2 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 715/2009 oferującego co najmniej 5 % dodatkowej zdolności w stosunku do zdolności technicznej w danym punkcie połączeń wzajemnych; lub

- c) co najmniej oferowanie początkowo nieprzypisanej zdolności – na zasadzie dnia następnego i śróddziennej – do przydzielenia jako zdolność przerywana.

Ust. 1 –6 niniejszego artykułu stosuje się automatycznie, jeżeli jeden z alternatywnych mechanizmów na podstawie akapitu pierwszego nie zostanie zastosowany do dnia ...[trzy miesiące od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

- 8. Przed podjęciem decyzji, o której mowa w ust. 7, krajowy organ regulacyjny konsultuje się z krajowym organem regulacyjnym sąsiadującego państwa członkowskiego i uwzględnia opinię tego organu. W przypadku gdy system wejścia-wyjścia obejmuje więcej niż jedno państwo członkowskie, w którym działa więcej niż jeden operator systemu przesyłowego, krajowe organy regulacyjne zainteresowanych państw członkowskich wspólnie podejmują decyzję w sprawie stosowania ust. 7.

Rozdział III
Środki zapobiegające nadmiernym cenom gazu
i nadmiernej zmienności śróddziennej
na rynkach energetycznych instrumentów pochodnych

SEKCJA 1

TYMCZASOWE NARZĘDZIE DO ZARZĄDZANIA NADMIERNĄ ZMIENNOŚCIĄ
ŚRÓDDZIENNĄ NA RYNKACH ENERGETYCZNYCH INSTRUMENTÓW POCHODNYCH

Artykuł 15

Mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną

1. Najszybciej jak to możliwe i nie później niż do dnia 31 stycznia 2023 r. każdy system obrotu, w którym przedmiotem obrotu są energetyczne towarowe instrumenty pochodne, ustanawia, w odniesieniu do każdego energetycznego towarowego instrumentu pochodnego będącego przedmiotem obrotu w tym systemie, mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną oparty na górnej i dolnej granicy cen („granice cenowe”), który określa ceny, powyżej i poniżej których zlecenia nie mogą być realizowane („mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną”). Systemy obrotu zapewniają, aby mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną cen zapobiegał nadmiernym wahaniom cen energetycznych towarowych instrumentów pochodnych w ciągu dnia sesyjnego. Ustanawiając mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną, systemy obrotu zapewniają również, aby wdrożenie tych środków nie uniemożliwiało kształtowania się wiarygodnych cen zamknięcia na koniec dnia.

2. W odniesieniu do każdego energetycznego towarowego instrumentu pochodnego będącego przedmiotem obrotu w danym systemie obrotu systemy obrotu ustanawiają odpowiednią metodę obliczania do celów określenia granic cenowych względem ceny referencyjnej. Pierwsza cena referencyjna danego dnia jest równa cenie ustalonej w momencie otwarcia odpowiedniej sesji obrotu. Kolejne ceny referencyjne odpowiadają ostatniej cenie rynkowej obserwowanej w regularnych odstępach czasu. W przypadku przerwy w obrocie w dniu sesyjnym pierwszą ceną referencyjną po przerwie jest cena otwarcia wznowionego obrotu.
3. Granice cenowe wyraża się w wartościach bezwzględnych, albo w wartościach względnych jako procentową zmianę w stosunku do ceny referencyjnej. Systemy obrotu dostosowują tę metodę obliczania do specyfiki każdego energetycznego towarowego instrumentu pochodnego, profilu płynności rynku takiego instrumentu pochodnego i jego profilu zmienności. System obrotu niezwłocznie informuje właściwy organ o tej metodzie.
4. Systemy obrotu obliczają na nowo granice cenowe w regularnych odstępach czasu w godzinach handlu, w oparciu o cenę referencyjną.
5. Systemy obrotu niezwłocznie podają do wiadomości publicznej cechy mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną po jego wprowadzeniu i w każdym przypadku jego modyfikacji.

6. Systemy obrotu wdrażają mechanizm zarządzania zmiennością śróddzienną poprzez włączenie go do swoich istniejących automatycznych mechanizmów zawieszania obrotu ustanowionych już zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE, albo jako mechanizm dodatkowy.
7. W przypadku gdy system obrotu zamierza zmienić metodę obliczania granic cenowych mających zastosowanie do danego energetycznego towarowego instrumentu pochodnego, niezwłocznie informuje właściwy organ o planowanych zmianach.
8. W przypadku gdy informacje zgromadzone przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) zgodnie z art. 16 ust. 3 wskazują, że potrzebna jest dalsza spójność wdrażania mechanizmu w celu zapewnienia skuteczniejszego zarządzania nadmierną zmiennością cen w całej Unii, Komisja może przyjąć akty wykonawcze określające jednolite zasady wdrażania mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną, z uwzględnieniem specyfiki każdego energetycznego towarowego instrumentu pochodnego, profilu płynności rynku takiego instrumentu pochodnego i jego profilu zmienności. W szczególności, aby zapewnić sprawne funkcjonowanie systemów obrotu oferujących obrót energetycznymi towarowymi instrumentami pochodnymi, Komisja może określić odstępy czasowe, w jakich ponownie oblicza się granice cenowe, lub środki, jakie należy zastosować, jeżeli ceny transakcyjne wykraczają poza te granice cenowe, w tym przepisy mające na celu zapewnienie kształtowania się wiarygodnych cen zamknięcia. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 29.

Artykuł 16

Rola właściwych organów

1. Właściwe organy nadzorują wdrażanie mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną. Właściwe organy zapewniają, aby rozbieżności we wdrażaniu przez systemy obrotu z siedzibą w ich państwach członkowskich mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną były należycie uzasadnione specyfiką danych systemów obrotu lub danych energetycznych towarowych instrumentów pochodnych.
2. Właściwe organy zapewniają, aby do czasu utworzenia mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną, o którym mowa w art. 15 ust. 1, systemy obrotu wdrożyły odpowiednie wstępne mechanizmy zapewniające ograniczenie nadmiernej zmienności na rynkach energetycznych towarowych instrumentów pochodnych.
3. Właściwe organy przedkładają ESMA – w terminie trzech tygodni od daty, o której mowa w art. 15 ust. 1, i nie rzadziej niż co kwartał – sprawozdania z wdrożenia przez systemy obrotu, które są przez nie nadzorowane, mechanizmu zarządzania zmiennością śróddzienną.

Artykuł 17
Koordynacyjna rola ESMA

1. ESMA koordynuje i monitoruje wdrażanie mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną na podstawie sprawozdań przedłożonych mu przez właściwe organy zgodnie z art. 16 ust. 3.
2. ESMA dokumentuje wszelkie rozbieżności we wdrażaniu mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną w poszczególnych jurysdykcjach w Unii na podstawie sprawozdań właściwych organów. Do dnia ... [6 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] ESMA przedkłada Komisji sprawozdanie oceniające skuteczność mechanizmów zarządzania zmiennością śróddzienną. Na podstawie tego sprawozdania Komisja rozważa, czy przedłożyć Radzie wniosek w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia.

SEKCJA 2
POWIERZENIE ACER ZADANIA GROMADZENIA
I PUBLIKOWANIA OBIEKTYWNYCH DANYCH DOTYCZĄCYCH CEN

Artykuł 18

Zadania i uprawnienia ACER w zakresie oszacowania ceny i obliczania poziomów odniesienia

1. Nie później niż od dnia ... [dwa tygodnie od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] ACER w trybie pilnym przeprowadza i publikuje codzienne oszacowanie ceny LNG. Na potrzeby oszacowania ceny LNG ACER systematycznie gromadzi i przetwarza dane dotyczące rynku LNG na temat transakcji. W oszacowaniu ceny uwzględnia się, w stosownych przypadkach, regionalne różnice i warunki rynkowe.
2. Nie później niż od dnia 31 marca 2023 r. ACER określa i publikuje codzienny poziom odniesienia dla LNG ustalony na podstawie spreadu między codziennym oszacowaniem ceny LNG a ceną rozliczeniową dla kontraktu TTF Gas Futures o najbliższym terminie wygaśnięcia ustalaną codziennie przez ICE Endex Markets B.V. Do celów poziomu odniesienia dla LNG ACER systematycznie gromadzi i przetwarza wszystkie dane dotyczące rynku LNG.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 4 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1227/2011 do uczestników rynku LNG zastosowanie mają obowiązki i zakazy, którym podlegają uczestnicy rynku, określone w rozporządzeniu (UE) nr 1227/2011. Uprawnienia powierzone ACER na mocy rozporządzenia (UE) nr 1227/2011 i rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 1348/2014 mają również zastosowanie do uczestników rynku LNG, co obejmuje także przepisy dotyczące zachowania poufności.

Artykuł 19

Publikacja oszacowania ceny LNG i poziomu odniesienia dla LNG

1. Oszacowanie ceny LNG publikuje się codziennie, nie później niż o godz. 18.00 czasu środkowoeuropejskiego dla oszacowania ceny w transakcji bezwarunkowej typu *outright*. Zaczynając najpóźniej dnia 31 marca 2023 r., oprócz publikacji oszacowania ceny LNG, ACER publikuje również codziennie poziom odniesienia dla LNG nie później niż o godz. 19.00 czasu środkowoeuropejskiego lub tak szybko, jak to technicznie możliwe.
2. Do celów niniejszego artykułu ACER może korzystać z usług strony trzeciej.

Artykuł 20

Przekazywanie ACER danych dotyczących rynku LNG

1. Uczestnicy rynku LNG przekazują codziennie ACER dane dotyczące rynku LNG zgodnie ze specyfikacjami określonymi w art. 21, w znormalizowanym formacie, przy użyciu protokołu komunikacyjnego gwarantującego wysoką jakość przesyłu danych oraz w czasie jak najbardziej zbliżonym do czasu rzeczywistego przed publikacją dziennego oszacowania ceny LNG (godz. 18.00 czasu środkowoeuropejskiego).
2. Komisja może przyjąć akty wykonawcze określające moment, do kiedy przekazywane mają być dane dotyczące rynku LNG przed codzienną publikacją oszacowania ceny LNG, o której mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 29.

3. W stosownych przypadkach ACER, po konsultacji z Komisją, wydaje wskazówki dotyczące:
 - a) szczegółowych informacji, które mają być zgłaszane, oprócz aktualnych szczegółowych informacji dotyczących transakcji i podstawowych danych podlegających zgłoszeniu na podstawie rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 1348/2014, w tym ofert kupna i sprzedaży; oraz
 - b) procedury, standardu i formatu elektronicznego oraz wymogów technicznych i organizacyjnych dotyczących przekazywania danych, które mają być stosowane przy przekazywaniu wymaganych danych dotyczących rynku LNG.
4. Uczestnicy rynku LNG przekazują ACER wymagane dane dotyczące rynku LNG nieodpłatnie i za pośrednictwem kanałów sprawozdawczych utworzonych przez ACER, w miarę możliwości przy zastosowaniu już istniejących i dostępnych procedur.

Artykuł 21

Jakość danych dotyczących rynku LNG

1. Dane dotyczące rynku LNG obejmują:
 - a) strony umowy, w tym wskazanie, kto jest kupującym, a kto sprzedającym;
 - b) stronę dokonującą zgłoszenia;

- c) cenę transakcyjną;
- d) ilości będące przedmiotem umowy;
- e) wartość umowy;
- f) okno czasowe dostawy ładunku LNG;
- g) warunki dostawy;
- h) punkty dostawy;
- i) informacje dotyczące znacznika czasu w odniesieniu do wszystkich następujących elementów:
 - (i) data i godzina złożenia oferty kupna lub sprzedaży;
 - (ii) data i godzina transakcji;
 - (iii) data i godzina zgłoszenia oferty kupna, oferty sprzedaży lub transakcji;
 - (iv) moment otrzymania przez ACER danych dotyczących rynku LNG.

2. Uczestnicy rynku LNG przekazują ACER dane dotyczące rynku LNG w następujących jednostkach i walutach:
- a) ceny jednostkowe dla transakcji oraz ofert kupna i sprzedaży zgłasza się w walucie określonej w umowie i w EUR/MWh oraz, w stosownych przypadkach, uwzględnia się stosowane kursy przeliczenia i wymiany;
 - b) ilości będące przedmiotem umowy zgłasza się w jednostkach określonych w umowach i w MWh;
 - c) okno czasowe dostawy zgłasza się jako daty dostawy wyrażone w formacie UTC;
 - d) punkt dostawy wskazuje ważny identyfikator z wykazu sporządzonego przez ACER, taki jak ten, o którym mowa w wykazie instalacji LNG podlegających obowiązkowi sprawozdawczym zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1227/2011 i rozporządzeniem wykonawczym (UE) nr 1348/2014; informacje dotyczące znacznika czasu zgłasza się w formacie UTC;
 - e) w stosownych przypadkach formułę cenową zawartą w umowie długoterminowej, z której wyprowadza się cenę, podaje się w pełnym brzmieniu.

3. ACER wydaje wskazówki dotyczące kryteriów, według których uznaje się, że pojedynczy podmiot przekazujący dane odpowiada za znaczną część danych dotyczących rynku LNG przedłożonych we wskazanym okresie odniesienia, oraz tego, w jaki sposób ACER uwzględnia tę sytuację w swoich dziennych oszacowaniach ceny LNG i poziomach odniesienia dla LNG.

Artykuł 22

Ciągłość działania

ACER regularnie dokonuje przeglądu, aktualizacji i publikacji swojej metody szacowania ceny referencyjnej LNG i metody obliczania poziomu odniesienia dla LNG, a także metody zgłaszania danych dotyczących rynku LNG oraz publikacji swoich oszacowań ceny LNG i poziomów odniesienia dla LNG, z uwzględnieniem opinii podmiotów przekazujących dane dotyczące rynku LNG.

Rozdział IV
Środki mające zastosowanie
w przypadku stanu nadzwyczajnego dotyczącego gazu

SEKCJA 1

**SOLIDARNOŚĆ GAZOWA W ODNIESIENIU DO DOSTAW ENERGII ELEKTRYCZNEJ,
KLUCZOWYCH GAŁĘZI PRZEMYSŁU I ODBIORCÓW CHRONIONYCH**

Artykuł 23

*Rozszerzenie ochrony w ramach solidarnego wsparcia na krytyczne ilości gazu
wymagane do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej*

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2017/1938 środek solidarnościowy na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia ma zastosowanie wyłącznie, jeżeli państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie nie było w stanie pokryć:
 - a) deficytu w dostawach gazu do odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia lub – w przypadku gdy państwo członkowskie wprowadziło tymczasowe środki w celu zmniejszenia zużycia innego niż nieodzowne przez odbiorców chronionych zgodnie z art. 24 niniejszego rozporządzenia – nieodzownych ilości zużywanego gazu przez odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia;

b) krytycznej ilości gazu wymaganej do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej pomimo zastosowania środka, o którym mowa w art. 11 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2017/1938. Zastosowanie mają warunki określone w art. 13 ust. 3 lit. b), c) i d) rozporządzenia (UE) 2017/1938.

2. Państwa członkowskie, które są zobowiązane do udzielenia solidarnego wsparcia na podstawie ust. 1, są uprawnione do odliczenia od oferty solidarnego wsparcia:

- a) dostaw gazu do odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia w zakresie, w jakim dotyczy to nieodzownych ilości lub – w przypadku gdy państwo członkowskie wprowadziło tymczasowe środki w celu zmniejszenia zużycia innego niż nieodzowne przez odbiorców chronionych zgodnie z art. 28 – dostaw nieodzownych ilości zużywanego gazu przez jego odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia;
- b) dostaw krytycznych ilości gazu wymaganych do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej;
- c) dostaw ilości gazu na potrzeby energii elektrycznej wymaganej do produkcji i przesyłu gazu; oraz
- d) ilości gazu niezbędnych do działania infrastruktury krytycznej bezpieczeństwa dostaw, o której mowa w załączniku II, a także innych instalacji o kluczowym znaczeniu dla funkcjonowania sił zbrojnych i służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo narodowe i za pomoc humanitarną.

3. Krytyczne ilości gazu wymagane do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, o których mowa w ust. 1 lit. b) i ust. 2 lit. b) i d), nie mogą przekraczać ilości wskazanych w załączniku I. Jeżeli państwo członkowskie jest w stanie wykazać, że w celu uniknięcia kryzysu elektroenergetycznego w państwie członkowskim wymagana jest większa ilość gazu, Komisja może, na należycie uzasadniony wniosek, podjąć decyzję o zezwoleniu na odliczenie większych ilości gazu.
4. W przypadku gdy państwa członkowskie, których system elektroenergetyczny jest zsynchronizowany wyłącznie z systemem elektroenergetycznym państwa trzeciego, są wzywane do zapewnienia środków solidarnościowych, mogą one wyjątkowo odliczyć większe ilości gazu w przypadku desynchronizacji systemu elektroenergetycznego z systemem tego państwa trzeciego tak długo, jak wymagane są usługi wydzielonego systemu elektroenergetycznego lub inne usługi na rzecz operatora systemu przesyłowego, aby zapewnić bezpieczną i niezawodną pracę systemu elektroenergetycznego.

Artykuł 24

Środki mające na celu ograniczenie popytu w przypadku odbiorców chronionych

1. Państwa członkowskie mogą, w drodze wyjątku, wprowadzić tymczasowe środki mające na celu ograniczenie zużycia gazu w celach innych niż nieodzowne przez odbiorców chronionych zdefiniowanych w art. 2 pkt 5 rozporządzenia (UE) 2017/1938, w szczególności gdy ogłoszono jeden ze stanów kryzysowych na podstawie art. 11 ust. 1 i art. 12 rozporządzenia (UE) 2017/1938 lub unijny stan alarmowy na podstawie rozporządzenia (UE) 2022/1369. Środki takie ograniczają się do zastosowań gazu innych niż nieodzowne i uwzględniają elementy określone w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2022/1369. Takie wyjątkowe środki mogą zostać przyjęte dopiero po przeprowadzeniu przez właściwe organy, zdefiniowane w art. 2 pkt 7 rozporządzenia (UE) 2017/1938, oceny warunków określania takich innych niż nieodzowne ilości gazu.
2. W wyniku środków, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zużycie przez odbiorców wrażliwych, zdefiniowanych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 3 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE, w żadnym przypadku nie podlega zmniejszeniu, a państwa członkowskie nie mogą odłączać odbiorców chronionych w wyniku zastosowania ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 25

Zabezpieczenia dla przepływów transgranicznych

W przypadku gdy na podstawie art. 12 ust. 6 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) 2017/1938 Komisja zwróci się o zniesienie nieuzasadnionych ograniczeń w transgranicznych przepływach gazu lub w dostępie do infrastruktury gazowej lub środków zagrażających dostawom gazu w innym państwie członkowskim, właściwy organ zdefiniowany w art. 2 pkt 7 rozporządzenia (UE) 2017/1938 lub państwo członkowskie, o którym mowa w art. 12 ust. 6 akapit pierwszy niniejszego rozporządzenia, zamiast zastosować procedurę przewidzianą w art. 12 ust. 6 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2017/1938, zmienia swoje działania lub podejmuje działania w celu zapewnienia zgodności z art. 12 ust. 5 tego rozporządzenia.

SEKCJA 2

ZASADY ZAPEWNIANIA ŚRODKÓW SOLIDARNOŚCIOWYCH

Artykuł 26

Tymczasowe rozszerzenie obowiązków związanych z solidarnym wsparciem na państwa członkowskie posiadające instalacje LNG

1. Obowiązek zapewnienia środków solidarnościowych na podstawie art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1938 ma zastosowanie nie tylko do państw członkowskich bezpośrednio połączonych z państwem członkowskim zwracającym się o solidarne wsparcie, ale również do państw członkowskich posiadających instalacje LNG, pod warunkiem że stosowna infrastruktura, w tym statki i gazowce LNG, dysponuje niezbędną zdolnością.

2. Art. 13 ust. 2–9 rozporządzenia (UE) 2017/1938 ma zastosowanie do państw członkowskich posiadających instalacje LNG, chyba że niniejsze rozporządzenie stanowi inaczej.
3. Państwa członkowskie posiadające instalacje LNG, które nie są bezpośrednio połączone z państwem członkowskim zwracającym się o solidarne wsparcie, mogą zawrzeć dwustronne porozumienie z dowolnym innym państwem członkowskim dotyczące niezbędnych uzgodnień o solidarności o charakterze technicznym, prawnym i finansowym, które mają zastosowanie do udzielania solidarnego wsparcia.
4. Domyślne zasady zapewniania środków solidarnościowych na podstawie art. 27 mają również zastosowanie do niepołączonych państw członkowskich, o ile w momencie otrzymania wniosku o udzielenie solidarnego wsparcia nie było już zawarte dwustronne porozumienie.

Artykuł 27

Domyślne zasady dotyczące środków solidarnościowych

1. W przypadku gdy dwa państwa członkowskie nie dokonały niezbędnych uzgodnień technicznych, prawnych i finansowych zgodnie z art. 13 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2017/1938 (zwanymi dalej „umową o solidarności”), dostawa gazu w wykonaniu obowiązku określonego w art. 13 ust. 1 tego rozporządzenia w przypadku stanu nadzwyczajnego podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Rekompensata z tytułu środka solidarnościowego nie może przekraczać uzasadnionych kosztów i, na zasadzie odstępstwa od art. 13 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2017/1938, w każdym przypadku obejmuje:
- a) cenę gazu w państwie członkowskim udzielającym solidarnego wsparcia;
 - b) koszty magazynowania i transportu, w tym ewentualne opłaty wynikające z przekierowania ładunków LNG do żadanego punktu połączeń wzajemnych;
 - c) koszty procesu wynikające z powiązanego postępowania sądowego lub arbitrażowego, w którym uczestniczy państwo członkowskie udzielające solidarnego wsparcia;
 - d) inne koszty pośrednie, które nie są objęte ceną gazu, takie jak odszkodowanie za straty finansowe lub inne szkody wynikające z przymusowego zmniejszenia – w odniesieniu do zdolności ciągłej – obciążenia odbiorców, powstałych w związku z udzielaniem solidarnego wsparcia, pod warunkiem że te koszty pośrednie nie przekraczają 100 % ceny gazu.
3. W przypadku gdy państwo członkowskie zwraca się o rekompensatę kosztów pośrednich na podstawie ust. 2 lit. d) przekraczającą 100 % ceny gazu, Komisja, po konsultacji z odpowiednimi właściwymi organami, podejmuje decyzję, czy wyższa rekompensata jest odpowiednia, z uwzględnieniem szczególnych umownych i krajowych uwarunkowań danej sprawy i zasady solidarności energetycznej.

4. O ile państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie i państwo członkowskie udzielające solidarnego wsparcia nie uzgodnią innej ceny, cena gazu dostarczonego do państwa członkowskiego zwracającego się o solidarne wsparcie odpowiada cenie na rynku dnia następnego w udzielającym solidarnego wsparcia państwie członkowskim w dniu poprzedzającym wniosek o udzielenie solidarnego wsparcia lub analogicznej cenie na rynku dnia następnego na najbliższej dostępnej giełdzie, w najbliższym dostępnym wirtualnym punkcie obrotu lub w uzgodnionym hubie w dniu poprzedzającym wniosek o udzielenie solidarnego wsparcia.
5. Rekompensata za ilości gazu dostarczone w związku z wnioskiem o udzielenie solidarnego wsparcia na podstawie art. 28 jest wypłacana bezpośrednio przez państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie państwu członkowskiemu udzielającemu solidarnego wsparcia lub podmiotowi wskazanemu przez oba państwa członkowskie w odpowiedzi na wniosek o udzielenie solidarnego wsparcia oraz w potwierdzeniu odbioru i ilości, która ma zostać pobrana.
6. Państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek o zastosowanie środka solidarnościowego, zapewnia środek solidarnościowy jak najszybciej, przy czym nie później niż trzy dni po złożeniu wniosku. Państwo członkowskie może odmówić udzielenia solidarnego wsparcia państwu członkowskiemu zwracającemu się o solidarne wsparcie tylko wtedy, gdy wykaże, że:
 - a) nie ma wystarczającej ilości gazu w odniesieniu do ilości, o których mowa w art. 23 ust. 2; lub
 - b) nie posiada wystarczającej dostępnej przepustowości połączeń wzajemnych, jak określono w art. 13 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2017/1938, i nie ma możliwości zapewnienia wystarczających ilości LNG.

7. Oprócz domyślnych zasad przewidzianych w niniejszym artykule państwa członkowskie mogą uzgodnić rozwiązania techniczne na potrzeby udzielania solidarnego wsparcia i koordynację tego procesu.
8. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla dotychczasowych ustaleń dotyczących bezpiecznej i niezawodnej eksploatacji systemu gazowego.

Artykuł 28

Procedura stosowania środków solidarnościowych w przypadku braku umowy o solidarności

1. Państwo członkowskie zwracające się o zastosowanie środków solidarnościowych kieruje wnioskiem o udzielenie solidarnego wsparcia do innego państwa członkowskiego, podając co najmniej następujące informacje:
 - a) dane kontaktowe właściwego organu państwa członkowskiego;
 - b) dane kontaktowe stosownych operatorów systemów przesyłowych państwa członkowskiego (w stosownych przypadkach);
 - c) dane kontaktowe osoby trzeciej działającej w imieniu państwa członkowskiego (w stosownych przypadkach);
 - d) okres dostawy, w tym termin pierwszej możliwej dostawy oraz przewidywany czas trwania dostaw;
 - e) punkty dostawy i połączeń wzajemnych;

- f) ilość gazu w kWh dla każdego punktu połączeń wzajemnych;
 - g) jakość gazu.
2. Wniosek o udzielenie solidarnego wsparcia kieruje się jednocześnie do państw członkowskich, które mogą być w stanie zapewnić środki solidarnościowe, do Komisji oraz do podmiotów zarządzających w sytuacji kryzysowej wyznaczonych na podstawie art. 10 ust. 1 lit. g) rozporządzenia (UE) 2017/1938.
 3. Państwa członkowskie otrzymujące wniosek o udzielenie solidarnego wsparcia przesyłają odpowiedź wskazującą dane kontaktowe, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), oraz ilość i jakość, która może zostać dostarczona do punktów połączeń wzajemnych w wymaganym terminie, o których mowa w ust. 1 ust. d)–g). Odpowiedź wskazuje ilość wynikającą z ewentualnego ograniczenia dostaw lub, w przypadku gdy jest to absolutnie niezbędne, uwolnienia zapasów strategicznych, jeżeli ilość, którą można dostarczyć przy zastosowaniu dobrowolnych środków, jest niewystarczająca.
 4. Wnioski o udzielenie solidarnego wsparcia składa się co najmniej 72 godziny przed wskazanym terminem dostawy. Odpowiedzi na wnioski o udzielenie solidarnego wsparcia udziela się w ciągu 24 godzin. Potwierdzenia odbioru i ilości, która ma być pobrana przez państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie, dokonuje się w ciągu 24 godzin od wymaganego terminu dostawy.

5. Wniosek może obejmować okres jednego dnia lub kilku dni, a odpowiedź musi odpowiadać okresowi, którego dotyczy wniosek.
6. W przypadku gdy solidarnego wsparcia udziela kilka państw członkowskich i istnieją dwustronne uzgodnienia o solidarności zawarte z jednym lub kilkoma z nich, uzgodnienia te mają pierwszeństwo w relacji między państwami członkowskimi, które zawarły takie dwustronne uzgodnienia. Domyślne zasady przewidziane w niniejszym artykule mają zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do pozostałych państw członkowskich udzielających solidarnego wsparcia.
7. Komisja może ułatwiać wdrażanie umów o solidarności, w szczególności poprzez wzór dostępny na zabezpieczonej platformie internetowej, aby umożliwić przekazywanie w czasie rzeczywistym wniosków i ofert.

Rozdział V

Przepisy końcowe

Artykuł 29

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 30

Przegląd

Do dnia 1 października 2023 r. Komisja przeprowadzi przegląd niniejszego rozporządzenia w świetle ogólnej sytuacji w zakresie dostaw gazu do Unii i przedstawi Radzie sprawozdanie zawierające główne ustalenia tego przeglądu. Na podstawie tego sprawozdania Komisja może zaproponować przedłużenie okresu obowiązywania niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 31

Wejście w życie i okres stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się przez rok od jego wejścia w życie.

Art. 14 stosuje się od dnia ... [trzy miesiące od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Rady

Przewodniczący / Przewodnicząca

ZAŁĄCZNIK I

- a) Maksymalne krytyczne ilości gazu wymagane do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej zgodnie z art. 23 w okresie od grudnia 2022 r. do marca 2023 r. (wartości w milionach metrów sześciennych)¹

Państwo członkowskie	Grudzień 2022 r.	Styczeń 2023 r.	Luty 2023 r.	Marzec 2023 r.
AT	74,24	196,83	152,20	139,35
BE	399,05	458,77	382,76	398,99
BG	61,49	71,26	61,55	63,29
CY	-	-	-	-
CZ	17,26	49,64	34,80	28,28
DE	2 090,53	2 419,56	2 090,59	1,863,77
DK	249,48	295,56	254,87	268,09
EE	5,89	5,78	5,00	1,05
EL	209,95	326,68	317,18	232,80
ES	1 378,23	1 985,66	1 597,27	1,189,29
IE	372,76	375,29	364,26	375,74
FI	28,42	39,55	44,66	12,97
FR	876,37	875,58	802,53	771,15
HR	10,95	66,01	59,99	48,85

¹ Dane liczbowe w załączniku I lit. a) i b) opierają się na danych z oceny wystarczalności zimowej przeprowadzanej na podstawie art. 9 rozporządzenia (UE) 2019/941 przez europejską sieć operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej (ENTSO-E), z wyjątkiem Malty, w której wytwarzanie energii elektrycznej opiera się wyłącznie na dostawach LNG i która nie dysponuje znaczącą zdolnością magazynowania. Biorąc pod uwagę specyfikę gazu niskokalorycznego, przedstawione w tabeli wartości dla Niderlandów należy pomnożyć przez współczynnik przeliczenia wynoszący 37,89 podzielony przez 35,17. W załączniku I lit. a) przedstawiono indywidualne miesięczne ilości obliczone przez ENTSO-E dla miesięcy od grudnia 2022 r. do marca 2023 r.; dane liczbowe w załączniku I lit. b) dla miesięcy od kwietnia 2023 r. do grudnia 2023 r. stanowią średnią wartości w okresie od grudnia 2022 r. do marca 2023 r.

Państwo członkowskie	Grudzień 2022 r.	Styczeń 2023 r.	Luty 2023 r.	Marzec 2023 r.
HU	82,13	133,97	126,44	93,72
IT	2 166,46	3 304,99	3 110,79	2 774,67
LV	89,26	83,56	84,96	66,19
LT	16,13	20,22	18,81	4,21
LU	-	-	-	-
MT	32,88	34,84	31,43	33,02
NL	684,26	762,31	556,26	480,31
PL	158,14	158,64	136,97	148,64
PT	409,97	415,22	368,54	401,32
RO	130,35	179,35	162,41	159,71
SI	12,98	15,15	13,35	12,80
SK	33,99	47,26	34,80	34,76
SE	18,05	18,61	17,71	15,76

- b) Maksymalne krytyczne ilości gazu wymagane do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na podstawie art. 23 w okresie od kwietnia 2023 r. do grudnia 2023 r. (wartości w milionach metrów sześciennych)

Państwo członkowskie	Wartość miesięczna
AT	140,66
BE	409,89
BG	64,40
CY	-
CZ	32,50
DE	2 116,11
DK	267,00
EE	4,43
EL	271,65
ES	1 537,61
IE	372,01

Państwo członkowskie	Wartość miesięczna
FI	31,40
FR	831,41
HR	46,45
HU	109,06
IT	2 839,23
LV	80,99
LT	14,84
LU	-
MT	33,03
NL	620,79
PL	150,60
PT	398,76
RO	157,96
SI	13,57
SK	37,70
SE	17,53

ZAŁĄCZNIK II

Infrastruktura krytyczna bezpieczeństwa dostaw energii zgodnie z art. 23 ust. 2 lit. d)

Sektor	Podsektor	
I Energia	1. Energia elektryczna	Infrastruktura i urządzenia do wytwarzania i przesyłania energii elektrycznej w odniesieniu do dostaw energii elektrycznej
	2. Ropa naftowa	Produkcja, rafinacja, przetwarzanie, magazynowanie i przesyłanie rurociągami ropy naftowej
	3. Gaz	Produkcja, rafinacja, przetwarzanie, magazynowanie i przesyłanie gazociągami gazu Terminale LNG
II Transport	4. Transport drogowy	
	5. Transport kolejowy	
	6. Transport lotniczy	